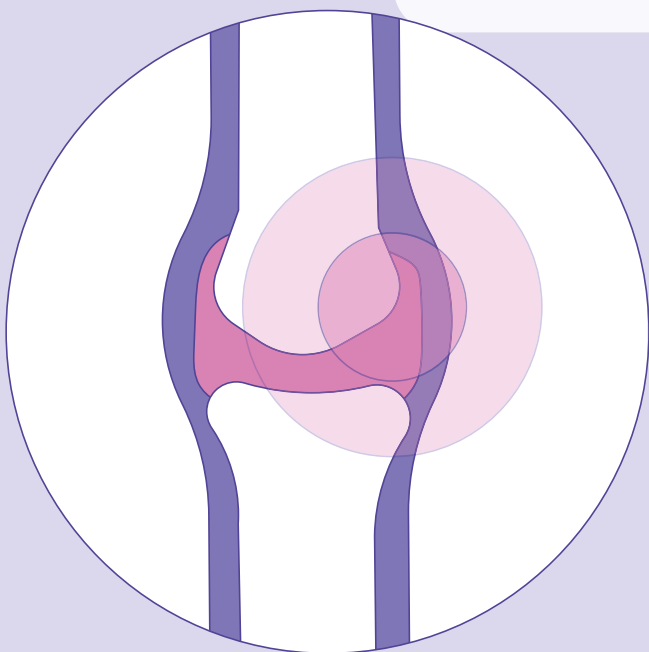
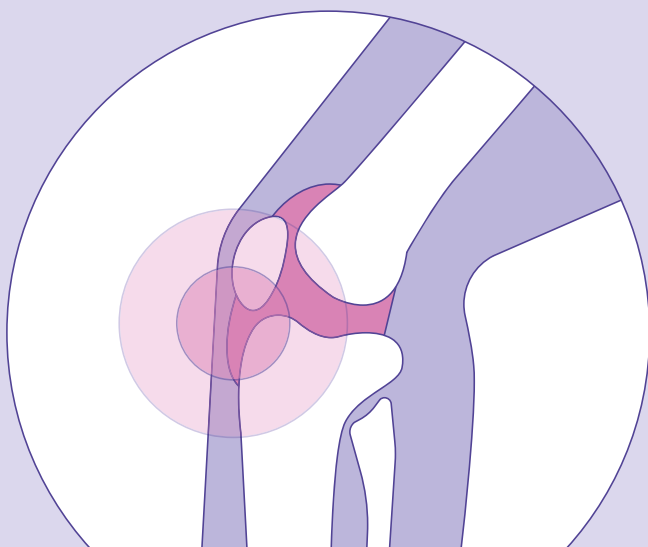

elkarberri
79

Fisioterapiaren Munduko Eguna

Colegio Oficial
de Fisioterapeutas
del País Vasco

Euskadiko
Fisioterapeuten
Elkargo Ofiziala

2023ko uztaila - iraila / Doako alea

Lege-Gordailua: BI-945-05 - ISSN 2444-4065

II JORNADAS DE FISIOTERAPIA EN UCI

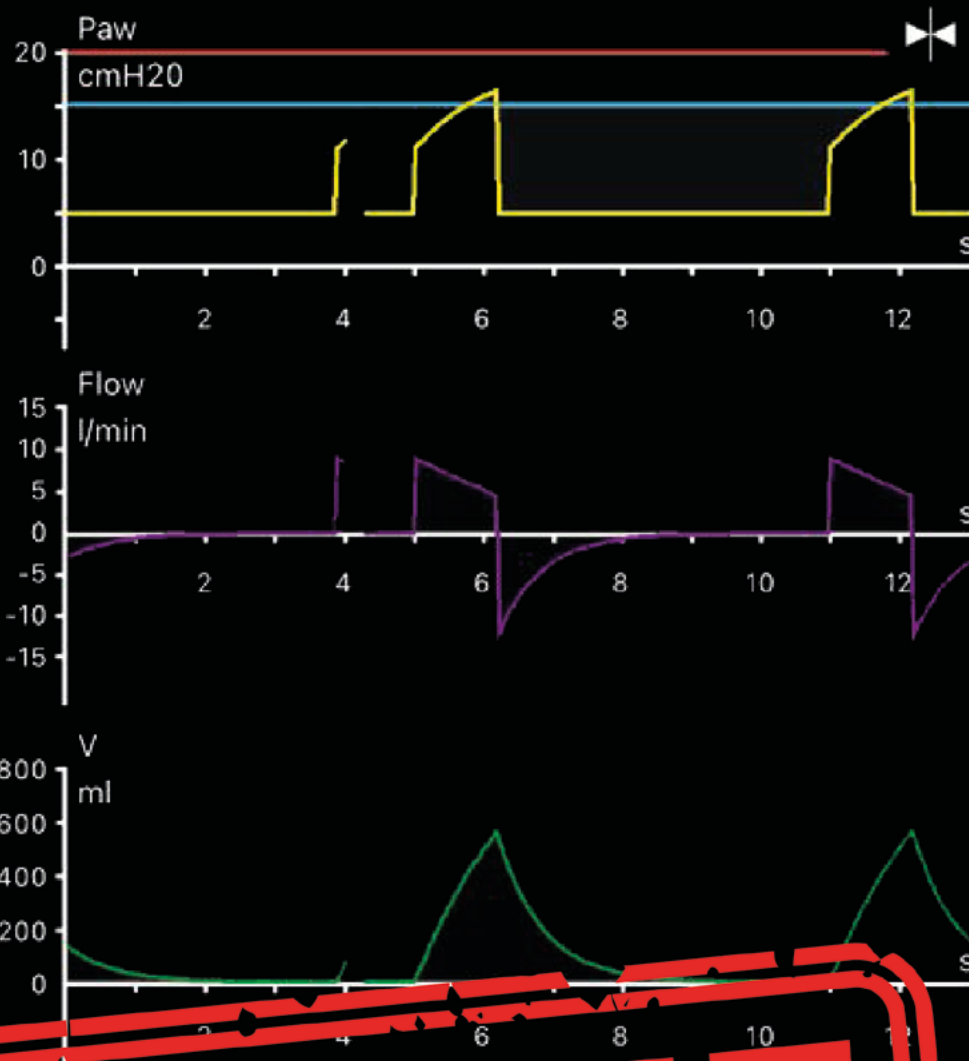
2024ko maiatzaren
24/25

Estatuko eta
nazioarteko
profesionalen
hitzaldiak
eta tailerrak

Donostiako
Campusa

Deusto
Universidad de Deusto
Deustuko Unibertsitatea
University of Deusto

SOLD OUT

+info

Ane
Arbillaga
Vocal del COPPV
EFEO-ko batzordekidea

editorial
editoriala

Fisioterapia-ekitaldia³

Valentziako Erkidegoko Fisioterapeuten Elkargo Ofizialak azaroaren 8tik 11ra bitartean Valentzian antolatutako Fisioterapia-ekitaldia³ esperientzia berritzailea eta aberasgarria izan zen. Mundu mailako profesionalak eta adituak bildu zituen, fisioterapiaren arloko aurrerapen berrienak aztertzeko. Hiru egunetan zehar, Fisioterapia “kubora” terminoa ardatz izanda, hiru ekitaldi egin ziren aldi berean, eta, horrela, jarduera zientifikoa eta prestakuntzakoa hirukoiztu egin ziren:

1. 6. International tendon symposium (ISTS)
2. Fisioterapiaren V. Nazioarteko Jardunaldia, fisioterapia onkologikoari buruzkoa
3. Fisioterapiako Ikasleen I. Goizekoa

Tendoiaren Nazioarteko 6. Sinposioa (ISTS)

Ostegunetik, hilak 9, larunbatera, hilak 11, Tendoiaren Nazioarteko 6. Sinposioan (ISTS) gaiaN sakondu zuten, “XXI. mendeko tendoiak” izenburupean. Hiru egunetan zehar, zientziaren eta tendoiaren kudeaketaren arloak izandako bilakaera azkarrari buruzko alderdirik garrantzitsuenak jorratu ziren, eta aukera paregabea izan zen fisioterapia muskuloesketikoarentzat

erabakigarria den esparru horretan izandako azken aurrerapenak eta aurkikuntzak aztertzeko.

Sinposioak hizlari entzutetsuak izan zituen, bai nazionalak bai nazioartekoak, eta zientzia-mailan erreferenteenak diren ikerketa-taldeetatik etorri ziren, hala nola Robert-Jan de Vos Holandatik, Karin Silbernagel buru duen taldea Estatu Batuetatik, Jill Cook eta Peter Malliaras Australiatik edo Håkan Alfredson ospetsua Suediatik. Azpimarratu behar da gure elkargokide Igor Sancho horien artean egon zela, aditu nazional gonbidatu gisa, gai horretako nazioarteko erreferenteekin batera hitzaldiak emateko. Gonbidatutako aditu guztiek beren ezagutzak partekatu zituzten, bai eta tendoiaren tratamendu klinikoari eta tendoi-gaixotasunen oinarri biologikoei buruzko ebidentzia zientifiko eguneratuenak ere. Horrela, aukera eman zuten fisioterapiaren arloa eguneratzeko. Ildo horretatik, moderatzaileak galdera oso interesgarri bat egin zuen gure lurraldean hedatuta dauden teknika inbaditzaile batzuen erabilerari buruz. Galdera kezkarri hori, hain zuzen ere, horren inguruko eztabaida zientifikoa sortzeko esparru paregabe batean egin zen. Horrek itxaropen handia sortu zuen aldibereko itzulpen eskergarriaren bidez esku-hartzeari jarraitzen zioten

fisioterapeuta nazionalen artean. Azkenik, hizlariak aipatu zuten, teknika inbaditzaile horiei dagokienez, ez dagoela ebidentzia sendorik eta kalitatezkorik, eta, beraz, ezinezkoa dela horri buruzko eztabaida zientifiko bat sortzea, praktika klinikoan duten egokitasunari eta eraginkortasunari buruzko ondorio argiak ateratzeko.

Bukatzeko, tendoiaren ikerketari eta zientziari buruz aritzeaz gain, sinposioak profesionalen arteko interakziorako eta lankidetzarako gune baliotsua ere eman zuen. Izan ere, mundu mailan tendoi-afekzioak aztertzen eta tratatzen aritzen direnen arteko lotura eta etorkizuneko lankidetzak sustatu zituen.

Fisioterapia Onkologikoari buruzko Nazioarteko V. Jardunaldia

Fisioterapiako Nazioarteko V. Jardunaldiak Fisioterapia Onkologiako izan zuen ardatz Asistentzia-arlo horretan fisioterapia funtsezkoa eta diziplina anitzeko taldeen parte integrala da. Talde horien artean medikuak, onkologoak eta beste osasun-espezialitate batzuk daude, hala nola terapia okupazionala, erizaintza eta gizarte-lana.

Beste behin ere, ekitaldiak ez zuen nazioarteko beste ekitaldi batzuek baino maila txikiagorik izan, arlo horretako aditu ospetsuak bertaratu baitziren. Horrez gain, arlo horretan emakumezko fisioterapeutak nagusi direla egiaztatu zen. Nabarmentzekoa da Kathering Grangerren parte hartzea, aitzindaria eta mundu osoan erreferentea baita prozesu onkologikoei

dagozkien ebakuntza kirurgikoen aurrean aurre-gaikuntzako programak ezartzen. Duda gabe, bertan zeudenez ezagutza eta esperientzia baliotsua partekatzeko izandako aukerak eman zien baliorik handiena jardunaldiei. Hala ere, arlo horretan Espainian aitzindariak izandako beste batzuk ere egon ziren, hala nola Raquel Sebio, Irene Cantarero, María Torres eta Cristina Roldán, eta paziente onkologikoa artatzeko jarrera, prestakuntza, nagusitasun eta maila zientifiko handia erakutsi zuten, eta, horrela, Espainiako askotariko programa eta ekimenen balioa azpimarratu zuten. Ikuspegi nazionaletik ere, Miguel Pérez Navarro fisioterapeutaren parte hartzea nabarmentzen dugu, zeinak World Physiotherapyko Europako Eskualdean lan egiten duen.

Jardunaldietan zehar, bai hitzaldietan bai tailerretan, bularreko minbizia duten pazienteen linfedema eta masoterapia zehatz-mehatz aztertu ziren, bai eta buruko eta lepoko minbiziak ere, eta azpimarratu zuten pertsona horiekin esku-hartze fisioterapeutiko zehatzak egiteak duen garrantzia eta, batez ere, gaitz guztien kasuan ariketa terapeutikoak zeharkako esku-hartze gisa duen garrantzia.

Azkenik, eta ez horregatik garrantzi gutxiagokoa, Fisioterapia Onkologikoaren Espainiako Elkartearen (SEFIO, www.sefio.es) aurkezpen ofiziala nabarmendu behar dugu. Fisioterapeutek sortutako irabazi-asmorik gabeko elkarte zientifikoa da, pazienteei eta haien familiei prozesu onkologikoetan laguntzen dien fisioterapiaren oinarriak ezartzea

xede duena. Proiektua sortu da Espainian onkologiarekin zerikusia duten zientzia guztietan inplikaturik eta/edo interesaturik dauden fisioterapeutak bateratzeko eta taldekatzeko asmoarekin. Horrekin, paziente onkologikoaren arreta integrala hobetu nahi da, haren bizi-kalitatea mantendu eta hobetzeko. Elkarteko kideek elkartzera deitzen dituzte arlo honetan diharduten profesionalak, eta, horrela, ibilbide luzea izango duen bide bati ekitera.

Fisioterapiako Ikasleen I. Goizekoa

Ekitaldi hori azaroaren 10eko, ostirala, goizean egin zen kontu handiz, ikasleak eszenatokiaren erdigunean jartzeko asmoz. Duda gabe, irakasgai hori gainditu gabe dago, eta Ikastetxearen eta fisioterapiako ikasleen arteko loturak sendotu besterik ez du egiten, lanbide noble horretako kide izatearen zentzua eta etorkizuneko graduatuak sustatzeko.

Ekitaldiaren berezitasuna ikasleek ekitaldiaren prestaketan izandako parte-hartze aktiboa izan zen. Aukeratutako gaiei esker, fisioterapeuten hurrengo belaunaldiaren interesak eta beharrak pertsonalizatu

eta egokitu ahal izan ziren. Parte-hartze aktibo horrek, ikasle-talde gisa duen kohesioa indartzeaz gain, talde gisa batera hazteko aukera bikaina ere eman zien, eta lanbidearen etorkizuna markatuko duten belaunaldiak protagonistak izan ziren.

Jardunaldian zehar, unibertsitate bakoitzak aukeratutako Fisioterapiako gradu amaierako zenbait lan (GRAL) defendatu ziren, eta bertaratutakoei beren lana aurkezteko aukera eman zitzaien. Aldi berean, epaimahai aditu baten ebaluazioa jaso eta, horrela, kongresu baten testuingurura hurbildu ziren. Ekitaldiaren zati horrek fisioterapiako etorkizuneko profesionalen talentua eta dedikazioa nabarmendu zituen, eta diziplinaren etorkizunaren ikuspegi itxaropentsua eskaini zuen.

Hori horrela, Valentziako gure kideek osatutako zuzendaritza-batzorde osoa zoriondu nahi dugu, antolakuntza bikainagatik eta, duda gabe, fisioterapia nazionala, ebidentzian oinarritutako asistentzia klinikoa etengabe hobetzeko bidean, urrats bat aurrerago kokatzen duen ekitaldi paregabeagatik.

aurkibidea

3	6	18	20
editoriala	berriak	artikuloa	elkarriketak
24	26	30	
aholkularitza juridikoa	iragarkiak	elkargokide	

Lehendakaritza eta Zuzendaritza
Iban Arrien Celaya
Coordinación Coordinazioa:
Comisión Comunicación, Publicidad y Protocolo
Gauzatzea eta Maketazioa
J&J Creativos
Argazkigintza
ORO
Argitalpena
Colegio Oficial de Fisioterapeutas del País Vasco
Hiruhilabeteko argitalpena

Ale honetan argitaratutako edukien kopia osoa edo partziala egitea debekatuta dago, EFEO-ko Gobernu Batzordeko idatzizko berariazko baimena eduki gabe.
Elkarberria eta EFEOa ez dira iragarkien eduki eta irudien arduradunak egiten, ezta argitaratutako artikuluen edukiena, beraien egileen iritzia delako.

Elkargokideei emateko donaharrezko alea

Artritis. Elkarteen eta Fisioterapiaren ikuspegia

Joan den irailaren 8an, Fisioterapiaren Munduko Egunarekin bat eginez, artritisari buruzko online jardunaldi jendetsua egin genuen. Gai horri bi ikuspuntutatik heldu genion: Fisioterapia eta pazienteak, eta pazienteen elkarteak izan ziren protagonistak.

Jardunaldia hasteko, Amaia Díezek, Levarreko (Artritis Erreumatoideko Bizkaiko Gaixoen Liga) presidentek azaldu egin zigun berak egiten duen lana, bai eta patologia horrekin duen esperientzia pertsonala. Jarraian, Mónica Soriak (bere zentroak Levarrekin batera lan egiten du) fisioterapiak artritisean duen garrantzia azaldu zigun. Ondoren, Gipuzkoara joan ginen Agaer ezagutzera (Gaixotasun erreumatikoak dituztenen Gipuzkoako Elkarte), Miren Barrioren,

elkarte horretako presidentearen, eskutik.

Horrez gain, Espondiloartritis Axialari buruzko hitzaldi interesgarri batez gozatu ahal izan genuen, non fisioterapiak patologia hori duten pazienteei nola lagundu ahal dien ezagutu ahal izan genuen, Asier Alonsoren eskutik.

Azkenik, eta dagoeneko Araban, Aedarrera joan ginen (Artritis Erreumatoidearen eta Espondilitis Ankilosantearen Elkarte). Bertan, Cynthia Garcíak gauzatutako lanak eta ekintzak azaldu zizkigun.

Komunikazio Batzordea

Zer da Fisioterapiaren Munduko Eguna?

Fisioterapiaren Munduko Eguna urtero irailaren 8an ospatzen da, 1996tik. Egun horretan fundatu zen World Confederation for Physical Therapy (WCPT). Konfederazio horrek munduan lan egiten 600.000 fisioterapeuta baino gehiago biltzen ditu.

Fisioterapiaren Munduko Egunaren xedea da Fisioterapiaren eta Fisioterapeuten lana zabaltzea, eta, aurten, artritis izan da aukeratutako gaia.

**¡FELIZ 8 DE SEPTIEMBRE,
DÍA MUNDIAL DE LA FISIOTERAPIA!
#WorldPTDay**

jarduera fisikoa eta mito faltsuak

Gaur egun, erreumatologia diziplina anitzeko ikuspuntu batetik lantzen da, eta fisioterapiak funtsezko zeregina dauka. Halaber, pazientearen beharretara egokitutako ariketa-programa bat garatu ahal dugu, indarra, erresistentzia, mugikortasuna eta jarduera-maila handitzeko, eta gaixotasun kardiobaskularrak garatzeko arriskua ekiditeko.

Ariketarekin lotuz, artritisari buruzko mito faltsuak egon dira, baina azken ikerketek zaharkituta daudela ondorioztatu dute.

1. mito faltsua: "Artritis duen paziente batek ez du ariketarik egin behar"

Artritis duen pazienteak atsedena hartu behar zueneko ustea zegoen; izan ere, jarduera fisikoak eragin negatiboa sortzen zuen, baina ariketa positiboa da gaixotasuna lantzeko, baldin eta fisioterapeuta batek preskribatu badu. Funtsezkoa da aktibo egotea eta pazienteak aukera izatea bere egunerokotasunean esanguratsuak diren jarduerak egiten jarraitzea.

Horrez gain, garrantzitsua da eguneroko bizitzako jarduerak pazientearen

gaitasunera egokitzea, oreka bat aurkitzeko atsedenen eta jardueraren artean.

Ariketa terapeutikoak pazientearen forma fisikoa hobetzen du. Horregatik, pazienteak tolerantetagoa egiten du gaixotasun erreumatikoek sortutako nekearekiko, eta bere gogo-aldartea hobetzen du.

2. mito faltsua: "Jarduera fisikoak artritisearen mina okerragotzen du eta artikulazioak kaltetzen ditu"

Ariketa egin bitartean mina sentitzea sintomen tratamenduen ohiko atala da eta ez du esan nahi artikulazioak kaltetzen ari direnik. Kasu askotan, ariketa bitartean pairatutako min hori ehunak jarduerara egokitzeko prozesuaren parte da, eta, hortaz, positiboa da. Mina mantentzen den kasuetan, esan ahalko luke jarduera gehiegizkoa izan litekeela eta pazientearen beharretara egokitu beharko litzateke, baina inola ere ez lirateke artikulazioak kaltetzen egongo.

Gainera, aintzat hartu behar da afekzio kardiako askotarako, diabetarako edo obesitaterako kirolak dakarren

prebentzio-lan garrantzitsua, baita analgesikoen ahorrakaren murrizketa ere, horri datzekion osasunaren hobekuntzarekin eta gastu sanitarioaren murrizketarekin.

3. mito faltsua: "Jarduera fisikoak agerraldi erreumatikoak eragiten ditu"

Agerraldi erreumatikoak artritisearen sintomak txarrerara doazen aldiak dira, agerraldi horretan zehar artikulazioak puzten direlako eta jarduera-maila egoera berrira egokitu behar delako, gorputza berreskuratu arte. Baina ariketa fisikoak ez du agerraldia eragiten, gaixotasunaren ondorioa da eta garrantzitsua da pertsona horrek jarduera fisikoa ez etetea, baizik eta hori aldatzea soilik, fisioterapeuta baten gomendioa jarraituz.

Komunikazio Batzordea

Esklerosi Anizkoitzaren Munduko Eguna ospatzeko jardunaldia

Esklerosi Anizkoitzaren Munduko Eguna urtero maiatzaren 8an ospatzen da istorioak eta kontzientziak partekatzeko eta kanpainak egiteko gaixotasun hori pairatzen dutenekin eta dutenentzat.

“Konexioak Esklerosi Anizkoitza” da jorratutako gaia, konexio komunitarioa eta konexio pertsonala ezarri eta kalitatezko arreta lortzeko.

Elkargokideok gure ekarpena egin nahi izan genuen, eta, ADEMBIren (Bizkaiko Esklerosi Anizkoitzaren Elkarte) lankidetzari esker, doako jardunaldi bat egin genuen joan den ekainaren 14an, non elkarte horretako fisioterapeutek egiten duten lana kontatu ziguten.

Karmele Garrok ADEMBI zer den, nola funtzionatzen duen eta egiten dituen jarduerak azaldu zituen.

ADEMBIko errehabilitazioko koordinatzaile Erika Otxoak elkarte horretako fisioterapiako iraganaz, orainaz eta etorkizunaz hitz egin zigun, eta Rakel

Berriozabalgoitiak esklerosi anizkoitza duten pertsonen jarduera fisikoari buruz hitz egin zigun.

Haien ostan, Iratxe Elorriagak esklerosi anizkoitza duten pertsonak ur ingurunean tratatzeak dituen onurak azaldu zituen eta Izaskun Yereguik jardunaldiaren protagonista den gaitzari lotutako hipoterapia aipatu zigun.

Azkenik, eta hitzaldiekin amaitzeko, Lander Álvarezek mundu errobotikoan murgildu gintuen, exoeskeletoaren erabileraz hitz egiteko esklerosi anizkoitza duten pazienteen martxa errehabilitatzeari lotuta.

Komunikazio Batzordea

esklerosi anizkoitzari buruz

Gaixotasun neurodegeneratibo KRONIKOA da, NSZri eragiten diona

Espanian 5 orduko 1 kasu berriko intzidentzia dago eta Euskadin 2.600 paziente diagnostikatu dira

Ez da bilakaera ezagutzen eta oso sintoma aldakorrak ditu; horregatik, mila aurpegiko gaixotasuna izenaz da ezaguna

Etiologia ezezaguna da eta proportzioan 1-3 emakumeri diagnostikatzen zaie 20 eta 40 urteko gizon bakoitzeko

Gaixotasun neurodegeneratiboa da eta alderdi asko ez dira ezagutzen, baina garrantzitsua da aintzat hartzea ez dela gaixotasun kutsakorra edo hereditarioa, eta ezin dela prebenitu.

Esklerosi anizkoitzaren sintomak oso anitzak dira eta kasu askotan oharkabean pasatu ahal dira; horregatik, oso garrantzitsua da fisioterapeutek gaitasunak lortzea gaixotasun neurodegeneratiboetan; izan ere, sintoma horiek edozein paziente motatan agertu ahal dira, eta garrantzitsua da identifikatzen jakitea.

Martxaren alterazioa

Espastizitatea

Gernu-alterazioak

Oreka falta

Dardara

Disfagia

Nekea

Inurridura

Disartria

Irakaskuntza ez arautuak eta titulu ez ofizialak

Terapia Fisikoen esparruan

EFEOK kontsulta publikoko prozesuan parte hartzen du, baliozkotasun akademiko ofizialeko titulu bat lortzeko balio ez duten irakaskuntzak ematen dituzten zentro pribatuen erabiltzaileen informaziorako eskubidea eta interes ekonomikoen babesa arautuko duen etorkizuneko Dekretuaren aurrean

Eusko Jaurlaritzaren Turismo, Merkataritza eta Kontsumo Sailak, Kontsumobide Kontsumoko Euskal Institutuaren bidez, EHAAn argitaratu zuen joan den irailaren 15ean “baliozkotasun akademiko ofizialeko titulu bat lortzeko balio ez duten irakaskuntzak ematen dituzten zentro pribatuen erabiltzaileen informaziorako eskubidea eta interes ekonomikoen babesa” arautu nahi duen Dekretuaren proiektua.

Bertan, interpretatzen da “aurreko araudiarekin alderatuz txertatutako aldaketen garrantzia dela eta”, Dekretu berri bat egitea erabaki dela, aurreko Dekretu arautzailea aldatu beharrean (uztailaren 22ko 182/1997 DEKRETUA)

EFEOK, Euskadiko kontsumitzaileen eta herritarren eta diziplina eta Euskadiko langile horien defentsan, alegazioen dokumentu batekin parte hartu nahi izan du. Dokumentu hori modu formalean aurkeztu da Alzola Kirschgens andrearen, KONTSUMOBIDE Kontsumoko Euskal Institutuaren zuzendari nagusiaren, aurrean.

Dekretu-proiektu horrek helburu nagusi gisa hartzen du “kontsumitzaileak behar besteko informazioa izatea kontratazio aurretik jarduteko. Informazio horrek laguntzen dituzten eskubideen berri izateko lagungarria izango da, honako hauei dagokienez: kontratua formalizatzea eta idatziz eskatzea, kontratatutako ikastaroaren guztizko prezioa (finantzaketa gabe eta finantzatuta), ordainketa aurreratuak, eta, hala badagokio, atzera egiteko eskubideari eta hura gauzatzeko baldintzak. Lege-agertoki horren aurrean, EFEOK ez du alde batera geratu nahi izan lege-proposamenari dagokionez eta modu aktiboan parte hartu du. Horregatik, alegazioak aurkeztu dizkio azken zirriborroari, eta prestakuntza-produktu horien publizitatearen errealitatea, mezuen hedapen errepikatua, enpresa horietako askok erabiltzen dituzten salmenta-estrategiak publizitate engainagarriko esparrupean, Administrazio Publikoak esparru horretan benetako kontrolik ez izatea eta Elkargo honek azken bi hamarkadetan sistematikoki salatutako adibide anitzak.

EFEOn jarrera ez da aldatu urte hauetan. Masajeei, drainatze linfatikoari, osteopatiari, kiropaxiari edo xede terapeutikoak dituen beste edozein terapiari buruzko akademia eta prestakuntza zentro ez aratuak osasunaren arloko intrusismo profesionalaren egoitzak dira eta kolektibo profesional horrek pairatzen dituen etengabeko kompetentzia-erasoen koarduraduntzat jo behar dira.

Gure ustez, informazio egiazkorik eta arduratsurik ez izatetik zuzenean eratorritako larritasunaren adibide batzuk honako hauek dira: jarduera sanitarioaren praktikarako gaitzaileak ez diren ikasketa mota askoren matrikulazioarekin, eta, ondoren, praktika horien garapenaren identifikatutako marketin kanpaina agresiboak (askotan publizitate engainagarria dutenak) eta kontsumitzaileen ezagutza falta jasotako tituluaren benetako mugei eta gaikuntzari buruz. Prestakuntza-eskaintza horien oinarri diren irakaskuntza-askatasuna ez litzateke oztopoa izan beharko kontsumitzaileen segurtasuna eta informazio arduratsua eta beharrezkoa lortzea bermatuko luketen estrategia eta

irizpide arautzaileak ezartzeko.

Laburbilduz, Administrazio Publiko eskudunari eskatzen diogu honako hau onetsi eta xedatzeko: proiektu arautzaile horren arautzearen xede diren akademia eta prestakuntza-zentro horiek (baldin eta horien eskaintzak osasun-arloaren inguruko gaiekin edo herritarren osasunarekin eta/edo ongizate-zerbitzuekin lotutako prestakuntza-proposamenak badituzte) araubide zorrotzago eta kontrolatuago baten menpe jartzea, modu eraginkorrean eta organismo arautzaileen bidez. Eta, gehien bat, ikasleen artean zabaltu ahal dituzten gaikuntza eta trebakuntza profesionaleko itxaropen faltsuei eta herritarrentzako osasuna babesteko eskubidea bermatuko duten informazio

arduratsu eta egiazkoaren estrategiak hartzeari dagokienez.

Aurkeztutako argudioen eta alegazioen artean, EFEOK nabarmendu du agertoki konplexu hori bi ikuspuntutatik begiratzeko beharra: alde batetik, kolektibo kontsumitzaileen eta erabiltzaileen interesak babesteko beharra merkataritza-proposamen horien aurrean, eta, bestetik, zerbitzu horietara ondoren jotzen duen edozein herritarren prebentzio sanitarioaren sarbide unibertsala bermatzeko beharra.

ikuspegi bikoitz horren omisioa eta araudi murriztaileagoa eta ildo horretako kontsumoaren esparruan segurtasun-maila maximoa bermatzen duen kontrol eraginkorra ez egoteak

honako ondorio hauek dakartza: publizitate engainagarriko adierazpen errepikatuak, kontsumo arduragabea eta desinformatua, laguntza-eskaerak Kontsumitzaileen Elkarleen zerbitzu juridikoen aurrean eta arazo oso larri baten (osasun-arloko intrusismo profesionala) benetako katalizatzaileen aurrean egotearen erakunde eta korporazio profesional ofizialen arteko pertzepzio zabaldua.

Bestalde, enpresek hartu behar duten beharrezko protagonismoa ere nabarmentzen dugu. Kontsumo sozialki arduratsuari eta enpresaren erantzukizun sozialari buruz hitz egitea kontsumo pribatuaren politika publikoak eta enpresa-politikak formulatzeko eta garatzeko behar den abiapuntuaz hitz

egitea da. EFEOko kideok uste dugu, eta hala adierazi dugu, dekretu-proiektu hori ezin dela merkataritza-sektore horren kontsumo-politiken inguruko paradigma horretatik kanpo mantendu. Hori horrela, oinarrien eta artikuluen funtsezko euskarri gisa hartu beharko ditu enpresen erantzukizun sozialaren arloko irizpide etiko gorenak zehaztu eta sustatuko dituzten eta herritarren artean kontsumo sozialki arduratsua bultzatuko duten estrategiak.

Horregatik, Dekretu berri horren arduradunari den organoari eskatzen diogu ikuspegi bikoitz horretatik lege-segurtasun eta -prebentzio mailarik altuenak bermatzeko lege-estrategiak hartzeko, eta, horrela, ekidin egingo da prestakuntza-zentroak osasun-metodoak sustatzeko eta gaitze-asmo nahasgarriko titulu ez-ofizialak emateko sistema bihurtzea. Horrez gain, herritarrek ez dituzte pairatu beharko osasun-prebentzioko eta osasuna zaindu eta sustatzeko oinarritzko eskubidearen aurka egiten duten defentsa-gabeziako etorkizuneko eta nahi gabeko egoerak.

EFEOk Gobernu Batzarrak, langileek eta zuotako askok gure kaleetan, fatxadetan, postontzietan eta markesinetan jasotako benetako publizitatearen zenbait adibide aurkeztu ditu, webguneen, sare sozialen, eta abarren publizitate digitalaren hedapen masiboa erakusteko asmoz. Erakutsitako emaitza erabakigarria da. Hogeita bederatzi adibide zehatz. Adibide horiek guztiek modu anitzetan eraso egiten dioten indarreko legediari eta kontsumitzaile-talde potentzialaren oinarritzko eskubideei. Gardentasun-, zehaztasun- eta egiazkotasun-irizpideak (arauak hedatu nahi dituenak) ez izateagatik nabarmentzen diren kasuak.

Azken finean, iruzurrezko publizitatearen adibideak, kontsumitzailearen eskubideen aurka doazenak, horiek bermerik handieneko esparru batean lortzeko, eta, gainera, osasun-prebentzioko eta etorkizunean eskainitako zerbitzuak erabili ahal dituen edozein pertsonaren zaintzako eta sustapeneko oinarritzko eskubidearen aurka doazenak.

Hori horrela, egiaztatu dugu ez dagoela beharrezko administrazio-baimena honako hauei lotutako publizitatea zabaltzeko: osasunarekin lotutako prestakuntza-eskaintzak, ikerketak eta existitzen ez diren eta nahita engainagarriak diren profil profesionalen izena duten titulazioak; Lanbide Sanitarioak Antolatze Legearen aurka doazen agertoki eta esperientzia klinikoaren promesak; Legearen aurkako klinikoaren promesak; Legearen aurkako “lan-irteerak” sustatzea eta horien emateko konprometitzea; logotipo instituzional ofizialak erabiltzea eta ustiatzea, hedatutako produktuaren ziurtagiri eta legitimitate faltsuaz jabetzeko; balizko eduki didaktikoak eta irakaskuntza-programak, osasun zientzien berezko eduki eztaba daezinak dituztenak; informazioaren erabateko falta, kontsumitzaileak produktu horietara jotzeko iragarritako titulazioen gaitasun-mugak ezagutu barik; edo estrategia terapeutiko sasizientifikoekin lotutako ikastaroen hedapena; eta abar luze bat. Horiek eta askoz gehiago dira nabarmendu ditugun adibideak, prestakuntza-eskaintza horiekin lotutako publizitate-eraso etengabeak eta errepikatuak agerian uzteko.

Aldaketarako proposamen nagusi gisa organismo legegileei eskatzen diegu prestakuntza-produktu horien erosi nahi dituen pertsona guztiei zuzendutako

mezu informatibo erraz baten txertaketa eta zabalpen sistematikoa exijitzeko.

Sinatutako berariazko ohartarazpena, irakaskuntza hauen legezko dimentsioa aurreikusten duena:

ARAUTU GABEKO
IRAKASKUNTZA. TITULU EZ
OFIZIALA

..... ikasleari, ...(e)(a)n, berariaz jakinarazi zaio, osasunaren arloko indarreko legediaren arabera, egindako ikastaroak edo horretatik lor daitekeen titulazioak ez duela inolako gaitasunik edo eskumenik eskaintzen osasun-arloan. Hori horrela, ez dagoenez gaitzen duen titulazio akademiko ofizialik, ikasleak badaki debekatuta dagoela patologiak, gaitzak eta osasun-arazoak arintzeko, hobetzeko, berreskuratzeko edo errehabilitatzeko xedea duten estrategia terapeutikoei heldzea, tratatzea eta/edo hartzea, eta onartzen du, hori egitekotan, intrusismo profesionalaren errudun izan daitekeela eta horren balizko ondorio penalak pairatuko dituela.

Konponbide sinplea, egiazkoa, arduratsua eta bermatzailea. Seguruenik, kolektibo kontsumitzaileak eta Euskadiko herritarrek etorkizunean izan ditzaketen arazoak ekidingo lituzkeela.

Jakinaren gainean izango zaituztegu.

Zuzendaritza Teknikoa

Hondakin sanitarioen kudeaketa Euskadin: Legea, ardura eta ingurumena zaintzea

EFEOk lehentasunezko lankidetzat hitzarmenak eguneratu eta luzatu ditu sektoreko enpresa handiekin

Fisioterapia ez da hondakin sanitarioak deritzogunak eragiten dituzten elementuen edo tresnen erabilera masiboagatik edo ustiapenagatik bereizten den diziplina profesionala. Nolanahi ere, “fisioterapia inbasiboarekin” (ziztada lehorra, neuromodulazioa, NBEak...) batik bat lotutako estrategia terapeutikoen erabilera hedatuak berekin dakar orratzen edo antzekoen erabilera, eta tresna horiek arreta berezia behar dute hondakin arriskutsu horien kudeaketari dagokionez. Araudia zorroz betetzeko beharragatik, gure ardura profesionalagatik eta ingurumena zaintzeagatik, zenbait eskakizun artatu behar ditugu biltegitratze eta kentze egokirako.

Hondakin sanitarioak dira osasun- eta albaitaritza-zentroetako hondakinak, ontzietan eta ontzien hondakinetan gehituak, horiek dituztenak edo horiek izan dituztenak. Hondakin sanitario arriskutsuen pertsona edo enpresa ekoizleak eta hondakin arriskutsuen gainerako ekoizleak arduradunak izango dira hondakin horiek zuzen biltegitratu eta kentzeko ondo kudeatzeaz, indarrean dauden ingurumena babesteko printzipioekin eta arauekin bat. Halaber, “jakinarazpen” bat egin behar dute Hondakinei eta Lurzoru Kutsatuei buruzko uztailaren 28ko 22/2011 Legean

aurreikusitako baldintzetan, eta hori ingurumen organoak EAEko Ekoizpen eta Kudeaketa Erregistroan izena emateko aginduz. Bestalde, osasun agintaritzak hondakinen zentro barruko kudeaketaren kontrol- eta ikuskapen-lanak egin ahalko ditu, bereziki hondakin sanitarioak sortzen dituzten zentro, establezimendu eta jardueren barruan hondakinak manipulatzeko, sailkatzea, ontziratzea, etiketatzea, egokitzea, biltzea, biltegitratzea eta lekualdatzeari dagokionez, eta hori guztia Euskal Autonomia Erkidegoko ingurumen- organoaren berezko eskumenak kaltetu gabe.

Jarraian, ondore horietarako aplikatzekoa den araudi garrantzitsuenak aipatuko ditugu:

- **21/2015 ED, martxoaren 3koa, Euskal Autonomia Erkidegoan hondakin sanitarioak kudeatzeari buruzkoa.** Honako hauekin lotutako hizpaketak ditu:
  - Hondakin sanitarioen bilketa.
  - Edukiontzia homologatuak hornitzea hondakin sanitarioak kudeatzeko.
  - Hondakin sanitarioak

tratamendu-plantetarako eramatea, Eusko Jaurlaritzak hondakin sanitarioak kudeatzeko homologatutako eta baimendutako ibilgailuen bidez, Salerosgai Arriskutsuak Errepidez Garraiatzeari buruzko araudia betez (ADR).

- Hondakin sanitarioen tratamendua.

- **553/2020 ED, ekainaren 2koa, Estatuaren lurraldearen barruko hondakin lekualdaketa arautzen duena.**
  - Hondakin arriskutsuen lekualdaketa guztiak Trantsizio Ekologikoko Ministerioaren e-SIR plataformaren bidez komunikatu beharko direla ezartzen du.
  - Hori horrela, une oro eta jatorritik, hondakina ERPren bidez trazabilitate prozedura baten menpe egongo da, hondakinen erregistroa eta jarraipena bermatzen duena zentrotik erabat prozesatu eta ezabatu arte, bai lekualdaketa autonomia-

erkidego barruan, bai erkidegoen artean.

- IKS-eemek 2023ko uztailaren 1ean funtzionatzeari utzi zion hondakin arriskutsuen lekualdaketei lotutako dokumentazioa sortzeko.
- **7/2022 Legea, apirilaren 8koa, hondakin eta lurzoru kutsatuei buruzkoa, ekonomia zirkular baterako.**
  - Hondakinen sorrerak eta kudeaketak gizakien osasunean eta ingurumenean dauzkan ondorio negatiboak ahalik eta gehien murriztearen garrantzia nabarmentzen eta lehenesten du.

Halaber, eta ekonomia zirkularra arautzen duten printzipioekin bat, baliabideen erabilera efizientea egiteko oinarri politikoak zehazten ditu, Administrazio Publiko guztien apustu estrategia irmoarekin, bai eta eragile ekonomiko eta sozial guztien inplikazioarekin eta konpromisoarekin ere.

Euskal Autonomia Erkidegoan hondakin arriskutsuak sortzen dituzten jarduerak egiten dituzten pertsona fisiko edo juridikoen baldintzak eta betebeharrak.

- Hondakin Arriskutsuen Ekoizle Txikien kasuan, Hondakinen Ekoizpen eta Kudeaketaren Erregistroko Hondakin Arriskutsuen Ekoizle Txikien atalean iraungo badute, enpresak bere horretan eutsiko die sortzen dituen hondakin arriskutsuen izaerari eta ezaugarriei, erregistroan inskribatzeko deklaraturakoari jarraikiz, bai eta hondakinok manipulatuta eta aldi baterako gordetzeko baldintzei ere, betiere gehienez 10.000 kg/urte hondakin arriskutsu sortzeko mugarekin.
- Zentro ekoizlearen instalazioetan edo prozesuetan aldaketaren bat egin nahi bada, eta aldaketa horrek eragina izan badezake hondakin arriskutsuen izaeran edo

horiek sortzeko, manipulatzeko, gordetzeko edo kudeatzeko baldintzetan, aldaketa hori jakinarazi eta arrazoitu beharko zaio Ingurumen Organo honi Ingurunet plataformaren bidez. Organo horrek egoki baderitza, Hondakinen Ekoizpen eta Kudeaketaren Erregistroko inskripzioa zabaldu edo aldatu beharko da. Hondakin Arriskutsuen Ekoizle Txikien kasuan, edozein hondakin arriskutsutan, urtean sortutako kopuruan aldaketarik badago, baina guztira sortutako hondakin arriskutsuen kopurua ez bada 10.000 kg/urte baino handiagoa, eta aldaketak ez badu eraginik aipatu alderdietako ezeinetan, ez dago zertan jakinarazi, ez eta inskripzioa zabaldu edo aldatu ere.

- Hondakin arriskutsuak ibilgailu propioekin errepidez garraiatzen badira, ontziratze eta biltzeko baldintzek eta erabili beharreko garraiobideek salgai horien errepideko garraioari buruz indarrean dagoen legerian ezarritako xedapenak bete beharko dituzte.
- Berariaz debekatzen da sortzen diren hondakin mota desberdinak elkarrekin edo beste hondakin nahiz efluente batzuekin nahastea; hondakinak jatorritik bertatik bereiziko dira, eta horiek bildu eta biltegitratzeko bide egokiak jarriko dira, nahasketarik ez izateko.
- Uztailaren 20ko 833/1988 Errege Dekretuak 13. artikuluan ezarritako segurtasun-arauak bete beharko dituzte hondakin arriskutsuak dauzkaten ontzi edo

ontzikiek, eta itxita egon beharko dute kudeatzaile baimenduari eman arte, isurita edo lurrunduta gal ez daitezen.

- Sortutako hondakin arriskutsuei esleitutako izena eta kodeak halaberrez erabili beharko dira kontrol-erregistroetan eta -dokumentuetan identifikatzeko.
- Hondakin sanitarioak sortuz gero, hondakin sanitario espezifikoak (II. taldea) manipulatzeko, ontziratze, etiketatze eta biltzeko baldintzak, eta hondakin zitostatikoenak, nahiz haiek prestatzen erabilitako edo kontaktuan egondako material guztiaren baldintzak (III a taldea), edo III c eta III d taldeetako hondakin sanitarioenak, Euskal Autonomia Erkidegoan Hondakin Sanitarioak Kudeatzeari buruzko martxoaren 3ko 21/2015 Dekretuan eta hura garatzeko ondorengo araudietan ezarritakoak izango dira.
- Hondakin arriskutsuak ezin izango dira sei hilabetetik gora biltegitratu, ontziratzen eta biltegitratzen ez direnak salbu, hondakinok sortzen diren instalazioko deposituetatik zuzenean entregatzen zaizkiolako kudeatzaile baimenduari.
- Hondakin arriskutsuak kudeatzaile baimenduaren instalazioetara eramanez aurretik, nahitaezko baldintza izango da agiri baten bidez, hots, tratamendu-kontratuaren bidez, egiaztatzea kudeatzaile baimendu horrek hondakinak onartu dituela; agiri horretan hondakinak onartzeko baldintzak ezarriko dira, eta egiaztatu egingo da

tratatu beharreko hondakin arriskutsuaren ezaugarriak administrazio-baimenarekin bat datozela.

- Hondakin arriskutsuak lekualdatu aurretik, eta, hala badagokio, horretarako egin beharreko jakinarazpena aurretiaz eginda dagoela, araudian zehaztutako moduan, identifikazio-agiria bete beharko da (kontrol- eta jarraipen-agiria zena) eta agiri horren ale bat garraiolariari emango zaio, eta zamarekin batera eraman beharko da jatorritik helmugaraino.
- Artxibo fisiko edo telematiko bat eduki beharko da, non, ordena kronologikoan, hondakinen kantitatea, izaera, jatorria, helmuga eta tratamendu-metodoa jaso beharko diren; halaber, hala dagokionean, garraiobidea eta jasotze-maiztasuna ere adierazi beharko dira. Artxibo kronologikoan, hondakinen ekoizpen- eta kudeaketa-lanen egiaztatze dokumentaleko informazioa sartu behar da. Informazioa artxibatuta egongo da hiru urtez, gutxienez
- Gainera, artxibo kronologikoa eskuratzeko moduan eduki beharko da, agintari eskudunek ikuskatu eta kontrolatu ahal izateko.
- Egiaztatu egin beharko da hondakin arriskutsuak kudeatzaile baimenduaren instalazioetara eramateko erabiliko den garraiobideak betetzen dituela horrelako gaiak garraiatzeko ezarritako baldintzak, indarrean dagoen legeriaren arabera.
- Urtarrilaren 19ko 27/2021 Errege Dekretuaren bidez

aldatutako Ekipamendu elektriko eta elektronikoen hondakinei buruzko otsailaren 20ko 110/2015 Errege Dekretuan xedatutakoaren arabera kudeatuko dira ekipamendu elektriko eta elektronikoen hondakinak –besteak beste, lanpara fluoreszenteak–

eta hondakin arriskutsuen ekoizle txikiaren aurretiazko jakinarazpena egingo ditu.

Izapide hori egin ostean, zentro elkargokideei NIMA kode bat (ingurumen-identifikazioko zenbakia) eta hondakinen ekoizleen erregistroko inskripzio-zenbaki bat esleituko zaizkie. Ingurumen-identifikazioko zenbaki (NIMA) hori autonomia-erkidegoak esleitutako zenbakia da, 7/2022 *Legeak* (apirilaren 8koa, hondakin eta lurzoru kutsatuei buruzkoa, ekonomia zirkular baterako) xedatutakoa betez erregistratutako hondakinak ekoizteko eta kudeatzeko zentroak/instalazioak identifikatzeko.

Kode hori ezinbestekoa da hondakinen kudeaketari lotutako prozedurak izapidetzeko, hala nola lekualdaketen prozedura edo kudeatzaileen urteko memoria, eta bermatzen du ekoizle guztiek betetzen dutela indarreko legedia hondakin arriskutsuen garraioari eta kudeaketari dagokionez.

Nolanahi ere, dela norberaren kabuz edo EFEOrekin hitzarmena duten enpresa horien onurak erabilita, izen-ematea telematiko da Ingurunet Ingurumen-kudeaketari buruzko informazio eta tramitazio-sistemaren bidez. Bere helburua da ingurumenari buruzko edozein administrazio-prozedura bideratzea eta interesdunari eskatzen zaion eta administrazioak sortzen duen informazio eta/edo dokumentazioa integratzea.

Hondakin arriskutsuen ekoizlearen eta ekoizle txikiaren aurretiazko komunikazioa

Euskal Autonomia Erkidegoan hondakin arriskutsuak sortzen dituzten jarduerak egiten dituzten pertsona fisikoek eta juridikoek hondakin arriskutsuak sortu izanaren komunikazioa aurkeztu beharko diote Euskal Autonomia Erkidegoko ingurumen organoari, Euskadiko **INGURUNET** plataformaren bidez.

Aurretiazko izapide horiek egiteko betebeharra hondakinen ekoizleak izango du, hau da, enpresa kudeatzaileek ez dute izapide horien egiteko betebeharra. Hala ere, ildo horretan, nabarmendu behar da EFEOrekin hitzarmena duten zenbait enpresak konpromisoa hartu dutela lan horiek egiteko, zeregina ahalzun gisa hartuta.

Horregatik, beharrezkoa izango da pertsona ekoizleak honako hauek izatea:

- Izenpe txartela izatea.
- Enpresa kudeatzaile egiaztatzea ahalduntzea, Euskadiko ahalduen erregistroaren bidez. Enpresa hori, jarraian, zentro ekoizlearen izenean sartuko da Eusko Jaurlaritzaren Ingurunet plataformara, zentroaren alta

INGURUNET - Euskadi.eus

<https://www.euskadi.eus/ingurunet/web01-s2ing/es/#:~:text=INGURUNET%20es%20el%20nuevo%20Sistema,por%20parte%20de%20la%20administraci%C3%B3n.>

Hondakin arriskutsuen ekoizle txiki gisa izena emateko eta baldintza hori jakinarazteko esteka loteslea honako hau da:

<https://www.euskadi.eus/comunicacion/p01-p02-productor-y-pequeno-productor-de-residuos-peligrosos/web01-a2inghon/es/>

Eskera egiteko honako baldintza hauek bete beharko dira:

- identifikazio elektronikoko bide bat izatea
- beharrezko dokumentazio guztia prestatzea, pdf formatuan eskaneatzea eta ordenagailuan gordetzea
- galdetegiak betetzea, halakorik badago, eta ordenagailuan gordetzea
- zerbitzari elektronikora sartzea

2023ko uztailaren 1etik, IKS-eem sistemak hondakin arriskutsuen lekualdaketa berriei lotutako dokumentazioa sortzeari utzi dio. Data horretatik aurrera, hondakin arriskutsuen lekualdaketa buruzko dokumentazio guztia estatuko Miteco (eSIR) plataformaren bidez egin beharko da, lekualdaketa erkidego barruan edo artean eginda ere (autonomia-erkidegoaren barruan edo erkidegoen artean).

Hori horrela, une oro eta jatorritik, hondakina ERPren bidez trazabilitate prozedura baten menpe egongo da, hondakinen erregistroa eta jarraipena bermatzen duena zentrotik erabat prozesatu eta ezabatu arte. 553/2020 ED indarrean sartu denez aurtengo irailean, hondakin arriskutsuen lekualdaketa guztiak

Trantsizio Ekologikoko Ministerioaren plataformaren bidez (e-SIR izeneko) jakinarazi beharko da. *Ingurunet edo IKS-eeM sistemei eta horien funtzionamenduari buruzko edozein zalantza argitu behar izatekotan, Eusko Jaurlaritzako Ekonomiaren Garapen, Jasangarritasun eta Ingurumen

Sailak aukera ematen digu honako helbide elektronikoen honen bidez kontsulta egiteko: ingurumena@euskadi.eus. Mezuan harremanetara telefono-zenbakia eta kontsultarako arrazoia adierazi beharko dira.

Zuzendaritza Teknikoa

HONDAKINEN ENPRESA KUDEATZAILEEN SEKTOREKO ERREFERENTE GARRANTZITSUEKIN LORTUTAKO LEHENTASUNEZKO AKORDIOAK

Hitzarmen berri horien sinaduraren bidez (dagoeneko indarrean daude), EFEOren xedea izan da elkargokideei II. taldeko hondakin sanitarioen kudeaketa integralaren esparruan erreferenteak diren enpresekin harremana eta lehentasunezkoak diren baldintzak lortzea, Euskal Autonomia Erkidegoan hondakin sanitarioak kudeatzeari buruzko 21/2015 indarreko legedia betetzeko:

- Hondakin sanitarioen bilketa
- Edukiontzia homologatuak hornitzea hondakin sanitarioak kudeatzeko.
- Hondakin sanitarioak tratamendu-plantetarako eramatea, Eusko Jaurlaritzak hondakin sanitarioak kudeatzeko homologatutako eta baimendutako ibilgailuen bidez, Salerosgai Arriskutsuak Errepidez Garraiatzeari buruzko araudia betez (ADR).
- Hondakin sanitarioen tratamendua plantetan.

Zuzendaritza Teknikoa

OHARRA: LORTUTAKO AKORDIOEN ABANTAILAZKO BALDINTZAK BANAKA EMANGO DIRA (MAILING BIDEZ) EDO ELKARGOAREN INTRANETERA SARTUTA (SOLIK ELKARGOKO KOLEKTIBOA SAR DAITEKE)

Esperientzia Fisios Mundirekin

Jenny naiz eta Vitoria-Gasteizko Arreta Goiztiarreko taldekidea naiz.

Fisioterapeuta pediatriko gisa zorte handia dut gustukoan dudanean lan egiteagatik, "munduko lanik onenean".

Garapen psikomotorrean zailtasunak dituzten haurren familiei laguntzea, gaitzea, ahaldundua, gaitasun motorrak ahal den beste indartzeko teknikak garatzea, eta, gehien bat, jolastea!

Eta beste pasio handi bat gehitu ahal dut, bidaiatzea; horren guztiaren emaitza esperientzia bikaina da.

Fisios Mundi GKEak ahalbidetzen ditu esperientzia horiek. GKE horrek egunero lan egiten du fisioterapia egoera zaurgarrietan dauden pertsonen hurbiltzeko munduko toki guztietan.

Fisios Mundik 25 urte baino gehiago daramatza fisioterapia zenbait herrialdetara eramaten, hala nola

Nepalera, Boli Kostara, Vietnamera... eta haren proiektuetako bat Vicente Ferrer Fundazioaren Anantapurereko (India) garun-paralisiko zentroetan lan egiten duten fisioterapeuten prestakuntza espezifikoa da.

Duela lau urte proiektu horretan lehenengo aldiz parte hartzeko eta VF Fundazioak, Fisios Mundirekin batera, egiten duen lan bikaina ezagutzeko zortea izan nuen.

Indian, fisioterapia-tekniken ezagutza eta errepertorioa handitzeko gogoia duten tokiko profesional motibatuen talde bat urtero egoten da Fisios Mundiren boluntarioen bidez prestakuntza espezifikoa jasotzeko zain.

Uda honetan proiektura itzultzeko zortea izan nuen, Covidaren ondorioz boluntarioak bidaltzean etenaldia egin ondoren. Eta bi kide bikainekin taldea osatzeko zortea: Sara eta Iñigo.

Egunerokoa trinkoa da eta jardueraz betea. Goizetan garun-paralisiko lau zentroetako batera laguntzen digute: Bathalapalli, Kuderu, Kadiri eta kanekal.

Bertan, desgaitasuna duten umeak bizi dira. Ume horiek batez beste lau urte ematen dituzte zentroetan, hezkuntza bereziko eta fisioterapiako eta logopediako tratamendu intentsibo errehabilitatzailea egiteko, eta, hala, familia-inguruan berriz ere integratzeko ahal den autonomiarik handienarekin.

Indiako esku-hartze taldeetako profesionalentzat oso zaila da beren tratamenduen kalitatea bermatuko duen prestakuntza espezializatua eta jarraitua lortzea. Hemen lortutako ezagutzak eta esperientzia haiekin partekatzea luxua da.

Fisios Mundik ematen duen fisioterapiako prestakuntzaren ikuspuntua ere urteetan zehar bilakatzen ari da.

Kontzepturik teorikoenak jasotzen dituen eta ondo finkatutako oinarriak dauzkan eskuliburu bat egin ostean, orain ikuspuntuaren ardatza eduki oso praktikoak dira, garapen motorrean eragiten duten arazoak zein diren eta hori indartzeko estrategiak ulertzera bideratuak. Horretarako, tokiko langileekin jolasean eta parte-hartze aktiboan oinarritutako saio klinikoak egiten dira; izan ere, hori txertatzea kostatu egiten zaie, fisioterapia pasiboaren eta analitikoaren jardun zaharkitu batetik baitatoz.

Finkatuz eta errepikatuz lortzen da interbentzio-taldeak gero eta gaituago egotea eta ikasleei jolasaren bidez hobeto lagundu ahal izatea.

Halaber, haurrak oso pozik daude terapia horietan modu aktiboan parte hartzeaz. Oso ondo pasatzen dute eta "crack" hutsak dira. Egoerarik zailenetan ere indarra ateratzen dute, indar itzela, eta mugitzeko, arroza beraiek bakarrik jatea lortzeko, eta abar egiteko modua aurkitzen dute, zailtasunak gorabehera. Izugarri gai dira.

Fundazioan ere ortoprotesika zentroak dituzte, non laguntza teknikoak diseinatu eta ematen dituzten garun-paralisiko eskolei eta familiei.

Material soilekin (hala nola egurra eta aparra) benetako mirariak egiten dituzte; izan ere, ideia asko hartzen ditugu hona itzultzean kopiatu eta praktikan jartzeko.

Lankidetzan aritu gara diseinuak optimizatzen eta erabilera-irizpideei buruzko protokoloak sortzen (zutik egoteko irizpideak, abdukzio-graduak bi oinetan, lerroakadura hobetu kontrolatzeko tresnak...).

Halaber, uda honetan ingurune naturalen programa bat abiarazteko aukera izan dugu, eta haurrak beren etxeetan bisitatu ditugu, familiei eguneroko lana egiteko aholkuak emateko.

Beharbada zailena da gure begiak ondo zabaltzea gure ohiturek gidatutako behaketa bat egin ahal izateko, eta egokitzen jakitea euren kultura errespetatuz ekarpena egiteko.

Gainontzekoa oso erraz jartzen digute, bai FVFK (non bikain zaindu gaituzten eta jende paregabea ezagutu dugun), bai tokiko fisioek eta irakasleek, zeinekin powerpointak, hitzaldiak, praktikak eta tratamendu-saioak partekatu ditugun, beti irribarre batekin, elkar ulertzeko ahal dugun guztia eginez, beti ez baita erraza izaten.

Eskerrik asko Fisios Mundiri bizi-kalitatea hobetzeko eta kalitatezko fisioterapia munduko toki askotara eramateko egiten duen lan handiagatik.

Haiekin lankidetzan pertsonalki eta profesionalki haztera animatzen zaituztet... egin bazkide!
www.fisiosmundi.org

Harro nago fisioterapeuta pediatrikoa eta Fisios Mundiren kidea izateaz.

Jennifer Martínez - Elkargokidea 847

COFPVren Proiektu Solidarioen bekaren ONURADUNA 1231,01 €-ko dirulaguntzarekin, boluntariotzako aldi horretan parte hartzeagatik GKEak eta Vicente Ferrer Fundazioak ordaindu ez dituzten gastuak ordaindu ahal izan ditu.

“Pazientea gai bada ariketarekin edo fisioterapia-tratamenduko banakako saioekin jarraitzeko, aurrera egingo dugu”

Mónica Soria
elkarrizketatuko dugu,
Fisioterapiaren Munduko
Egunaren elkargoaren
jarduera oroigarriaren
protagonistetako bat
“La importancia de la
Fisioterapia en la Artritis”
hitzaldiaren bidez. Gainera,
LEVAR-en (Artritis
Erreumatoideko Bizkaiko
Gaixoen Liga) laguntzailea
da:

Kontatu zertan lan egiten duzun eta zer jarduera garatzen dituzuen.

Akiles Fisioterapeutasen lan egiten dut, Bilboko Alde Zaharreko Unamuno plazan dagoen kontsulta batean. Akiles fisioterapeutas 2007an sortu zen, eta, garai hartan, Olatz eta biok fisioterapeuta gisa hasi ginen. Orain 8 fisioterapeutak osatutako talde handia osatzen dugu.

Modu indibidualizatuan eta pertsonalizatuan lan egiten dugu paziente bakoitzarekin. Ezaugarririk garrantzitsuenetako bat da profesional bakoitzari uzten diogula gustukoen edo ondoen menperatzen dituen teknikak edo terapiak garatzen. Horregatik, gaur egun, alor ugarietan gaude espezializatuta: pelbis-zorua, ariketa terapeutikoa, kirol fisioterapia, fisioterapia onkologikoa, haurren fisioterapia, osteopatia, pilatesa,

gimnasia abdominal hipopresiboa, etab.

200 gaixotasun erreumatiko baino gehiago daude aitortuta. Zein da ohikoena zure kontsultan?

Akiles Fisioterapeutasen 2009tik aritzen gara LEVAR-ekin lankidetzan; horregatik, artritis erreumatoidearekin dugu harremanik handiena. Hala ere, kontsultan artritis psoriasikoko, artritis ankilosatzaileko, hezueriko edo beste

edozein gaixotasun erreumatikoko gaixoak ere ikusten ditugu.

Talde-lana oso ohikoa da pazienteen elkarteetan, baina ohikoa da gaixotasun erreumatikoen pazienteengan eta nola planteatzen duzue?

Akiles Fisioterapeutaseko kideok uste dugu ariketa oinarri garrantzitsua dela gaixotasun erreumatikoen tratamendurako. Ariketa terapeutikoa egiten dugu oso talde txikitan. Halaber, indarra, mugikortasuna, malgutasuna eta oreka lantzen ditugu, egokitu egiten gara eta taldearen arabera bilakatzen gara. Pazienteen bizi-kalitatean oso emaitza onuragarriak ikusi ditugu; horregatik, urteak daramatzagu lana talde horiekin errepikatzen eta ariketa egitera animatzen, gure lelopean: mugimendua osasuna da eta mugimenduak sendotzen du.

Paziente batek agerraldi erreumatikoa duenean, saiatzaren zere ariketen tratamenduari jarraipena ematen edo saioak bertan behera uzten dituzue?

Agerraldiaren intentsitatearen arabera izango da beti. Pazientea gai bada ariketarekin edo fisioterapia-tratamenduko banakako saioekin jarraitzeko, aurrera egingo dugu Baina, askotan, agerraldia hain da akutua eta indartsua, non geldialdi txiki bat egin behar baiten, eta, fase azpiakutu baten dagoenean, berriz martxan jartzen diren utzitako terapiak.

Erraztasunak dituzue ikerketak egiteko? Fisioterapiaren arlotik landu ahal den zerbait da? Erraza da fisioterapiaren berritzea?

Zoriturrez, sektore pribatuak, askotan, denbora eta eguneroko bizitza irensten dizkigu eta ez du erraztasunik

ematen ikerketak egiteko. Batean parte hartu dugu minbiziaren aurkako elkartearekin batera, baina baliabideak eta aholkularitza beharrezkoak dira horrelako ikerketak egin eta unibertsitate esparruan ez geratzeko.

Etengabeko prestakuntzan eta ikerketako azken aurrerapenei dagokienez dokumentatzen ari gara. Nire ustez, fisioterapiaren ikerketan lan egiten jarraitu behar da, egunerokoan egindako tratamenduei eta lanei ebidentzia zientifikoa emateko.

Iruditzen zait zaila dela fisioterapiaren berritzea. Niri gehiago gustatzen pausoz pauso aurrera egitea, zientziak ahalbidetzen digunaren arabera; izan ere, batzuetan, behar baino gehiago egin nahi dugu korrika.

Kontatu fisioterapiarekin izan duzun esperientzia pertsonala (lan-esparrua, ibilbide garrantzitsuenak)

Beno, nire esperientzia pertsonalak pentsarazten dit 2024an 25 urte beteko ditudala lanean. Zenbat urte! Fisioterapia maite dut, nire bizitza da oso pozik sentiarazten nau nire lanean.

Beti lan egin izan dut sektore pribatuan. Burgosen hasi nintzen, nire jaioterrian, eta handik urte gutxira Bilbora etorri nintzen, amodioak ekarrita. Sektore pribatuan lanean jarraitu nuen. Adinekoen egoitza batean lan egin nuen denboraldi batez. Une hartan Olatz Iturberekin bat egin nuen lanean, nire gaur egungo bazkidea, lankidea eta laguna, eta orain dela 16 urte animatu ginen eta Akiles Fisioterapeutas egiteko proiektuan murgildu ginen. Azken epe honetan, nire bokazioan (fisioterapia uroginekologikoa, pelbis-zorua, obstetrikoa, ginekologia, fisiosexologia, etab.) espezializatzea eta prestatzea

lortu du.

Akiles beste seme bat balitz bezala sentitzen dut eta arro nago urte hauetako bilakaerarekin eta hazkundearekin. Etorkizunean horrela jarraitzea espero dut eta nahi dut.

Uste duzu garrantzitsua dela bizitzeko era osasungarria izatea pazienteei transmititzeko?

Bizitzeko era garrantzitsua da bai maila fisikoa, bai emozionalean. Osasunaren arloko profesional gisa gure pazienteei gomendioak eman behar dizkiegu zaintzea posiblea den neurrian: elikadura eta atsedena zaintzea, ariketa fisikoa egitea, osasun mentala, bizitzeko ohiturak aldatzea, etab.

Zer egin ahal dugu fisioterapeutek gaixotasun erreumatikoak babesteko?

Lehenik eta behin, informazioa eman behar dugu: izaera-alaketak irakastea, bizi-kalitatea hobetzeko egiten ditugun terapiak irakastea, uneoro babesa ematen dieten elkarteei buruzko informazioa ematea eta gure ezagutza guztia haien esku jartzea, gaixotasuna errazagoa eta eramangarriagoa izateko.

Eskerrik asko, Mónica, zure denboragatik eta EFEOk antolatutako Fisioterapiaren Munduko Egunean parte hartzeagatik.

Komunikazio Batzordea

Esklerosi Anizkoitzaren Eguna aprobetxatuz, eta ospatzen dugun oroitzapenezk jardunaldia aprobetxatuz, EFEOko kideok Gipuzkoara hurbildu nahi izan dugu ADEMGIrekin gaixotasun horri buruz hitz egiteko. Elena Mangasekin aritu gara, Gipuzkoako elkarte horretako fisioterapia-taldeko fisioterapeuta.

“Oso ohikoa da modu aktiboenean lan egitea, baina askotan ikusten dugu ezin dela, erabiltzaile batzuk gurpil-aulkian daudelako”

Kaixo, Elena. Non dago lan egiten duzuen egoitza eta zein jarduera egiten dituzue?

Egoitza Intxaurrondon dago, Zarategi bide 68 helbidean, atzeko partean. Zentro horretako organigrama honako hauek osatzen dute: bi fisioterapeuta (Leire Alba eta Elena Mangas), psikologo bat (Idoia Fernández), gizarte-langile bat (Gema Rodríguez) eta logopeda bat (Ainhoa Pérez). Gainera, Mª Luisa Ustarroz dago, elkarteko presidentea, Zuriñe López, komunikazioko arduraduna eta Jero Casanova, harreraz arduratzen dena.

Gipuzkoan ia 400 bazkide daude, iaz 200 paziente izan arren.

Oso sintoma anitzak dituen gaixotasuna denez, banan-banan tratatu ohi da edo taldeko lana egin dezakezue (bizkarreko eskola baten antzera)?

Guk gauza biak egiten ditugu: Banan-banan, mendekotasun handiena dutenentzat, eta taldeka, autonomoenentzat. Gainera, mendekotasuna duten zenbait pertsonak taldearen rola behar dute eguneko zentroa balitz bezala, egun gehiagotan joaten dira eta terapia okupazionala egiten dute, margotzen daude, marrazten edo ingeles klaseak egiten. Fisiora joatea txertatzen ari dira eta bidaia aprobetxatzen dute beste jarduera horiek egiteko, Gipuzkoako toki guztietatik datozelako.

Pertsona bakoitza modu indibidualean baloratzen da. Ahalegin-proba bat egiten zaio bizikletan martxan; ondoren, neke-galdetegi bat; eta, azkenik, balorazio analitikoagoa egiten zaie maila muskularrean, bai eta oreka probak ere. Horrez gain, psikologoak ere balorazioa egiten du, eta logopedak, beharrezkoa

den kasuetan.

Fisioterapia neurologikoan zein da gehien erabilitako lan teknika?

Ahalik eta teknika aktiboena; izan ere, haientzako feedbacka onena da. Oso ohikoa da modu aktiboenean lan egitea, baina askotan ikusten dugu ezin dela, erabiltzaile batzuk gurpil-aulkian daudelako. Hala ere, ahal dena egiten da. Hau da, transferentzia egiten da, ez da garabiarekin pasatzen. Transferentzia egin arren ezin badu hanka altxatu etzateko, une zehatzetan laguntzen zaio hanka altxatzeko, baina garabia erabili gabe.

Teknika aktiboaren alde egiten dugu, erabateko mendekotasuna pertsonen kasuan izan ezik; izan ere, haiekin mugikortasunak eta arnas ariketak lantzen dira.

Erraztasunak dituzue ikerketak egiteko? Fisioterapiaren arlotik landu behar den zerbait da? Erraza da fisioterapien berritzea?

BioDonostin ikerketa ireki bat dago esklerosi anizkoitzari buruz eta gure zentrori datoz pazienteen laginak hartzeko.

BioDonostin ikerketa ireki bat dago esklerosi anizkoitzari buruz eta gure zentrori datoz pazienteen laginak hartzeko.

Patinaje artistikoa egin nuen izotz gainean, eta 2012ko Munduko Junior Txapelketan ere lehiatu nintzen Espainiako selekzioarekin. Sarritan joaten nintzen fisioterapeutara, bizkarra lesionatu nuelako eta une hartan nire zaintzarekin eta besteekin interesatzen hasi nintzen. Aukera izan nuen UPV/EHUn Bilbon sartzeko

errendimendu altuko kirolarientzako bekaren bidez. Ikasten ari nintzen bitartean kirola eta karrera uztartu nituen, baina ezinezkoa izan zen, eta patinajea utzi nuen. Hasiera batean, nire karrera profesionala kirolean oinarritu nuen, baina prestatzen jarraitu eta kasu berriak ezagutu ostean, paziente neurologikoetan oinarritu naiz.

Uste duzu garrantzitsua dela bizitzeko era osasungarria izatea pazienteei transmititzeko?

Uste duzu garrantzitsua dela bizitzeko era osasungarria izatea pazienteei transmititzeko?

Zer egin dezakegu fisioterapeutok esklerosi anizkoitza babesteko?

Oro har, gaixotasun neurodegeneratiboak ezagutu behar dira, eta, zehazkiago, esklerosi anizkoitza. Garrantzitsua da fisioterapeutak paziente mota horiek tratatzeko moduan prestatzea, tratamendu eraginkorra egin ahal izateko.

Eskerrik asko eskainitako denboragatik, Elena

Komunikazio Batzordea

Sendotu zer... Sendotu hori? 8/2021 Legea (2021/09/03) indarrean sartu da bi urte beranduago...

Euskadiko gizartean gero eta zaharragoak eta zaugarriagoak diren herritarrak daudenez, EFEOren Elkargoaren Aholkularitza Juridikoko kideok nozio labur batzuk helarazi nahi dizkizuegu egoera horiek aurkezten dituzten ondorioetako bati buruz: ezgaitzea. Duela nahiko gutxira arte, ezgaitzea eta horren ondorioak **KODE ZIBILAK** batik bat arautzen zituen, tutoretzaren arloan kodea erreformatzeko urriaren 24ko 13/1983 Legean emandako idazketan. Espainiak New Yorkeko 2006ko Konbentzioa, desgaitasuna duten pertsonen buruzkoa (2007ko azaroaren 23an, 2008ko apirilaren 21eko BOE), berresteak honako arazo hau eragin zuen: konstituzio osteko indarreko legedia konbentzio hori berrestean Espainiak hartutako konpromisoetara doitzea. 83ko lege-sistemaren aldaketa defendatzen zen, oro har, pertsonaren ezgaitzea eta ordezkaritza baliabidea baztertzeko;

horren ordeztu, unean uneko beste laguntza jarri zen, non gaitasun juridiko eta jarduteko gaitasun osoa gailendu baitzen. Aldaketa hori 8/2021¹ Legearen bidez egin zen, eta desgaitasuna duen pertsonaren nahien eta lehentasunen borondateen errespetua handitu zen, sistema eta laguntza eman behar dion pertsona aukeratzeko, Kode Zibilaren Lehenengo Liburuko XI. Tituluaren idazkera berriaren bidez, berriz idatzi eta honela berresten da: «Desgaitasuna duten pertsonen beren gaitasun juridikoa gauzatzeko laguntzeko neurriak». Egungo araudiaren elementu nagusia ez da behar bezain gai sentitzen ez diren ezgaitasuna (ez eta gizaki izateari datxekion gaitasun baten **aldaketa**), **baizik eta behar dutenei LAGUNTZEA**. Sistema-aldaketa bat ezarri zen, non desgaitasuna duten pertsonen eragiten dioten erabakien ordezkaria zen nagusi, **ikuspegi paternalista** batean

oinarrituta, pertsonaren borondatearen eta lehentasunen ERRESPETUAN oinarritutako beste baten ordeztu, eta, arau orokor gisa, bere erabakiak hartzeko ardura ematen zaio.

Laguntza horrek bi jarduketa mota barne hartzen ditu: **laguntza lagunkoia**, laguntza teknikoa **borondate-adierazpenen** jakinarazpenean, **oztopo** arkitektonikoen eta mota guztietako **apurketa**, aholkua edo **eskuordetutako erabakiak hartzea**. Laguntza bestela eman ezin ez den egoeretan, erabakiak hartzeko ordezkaritza eman ahalko da:

Laguntza-neurrien onuradun izan ahalko da horien beharra duen **edonor, bere desgaitasun-egoerak administrazio-aitortza jaso duen edo ez kontuan hartu gabe**. Eta araudia (2021), ondare izaerako gaiez gain, alderdi pertsonalak

ere artatzen saiatzen da, hala nola ohiko bizitzako zailtasunei buruzko erabakiak. Araudiak lehentasuna ematen die **borondatezko neurrien** onuradunei, hau da, desgaitasuna duen pertsonak berak hartutakoei. Horien barruan, garrantzi berezia hatzen dute **botere eta mandatu prebentiboek**, bai eta norberaren kuradoretza egiteko aukera ere. Gainera, **egitatezko zaintzen** irudia indartzen da; izan ere, laguntzarako instituzio juridiko bihurtu da eta behin-behineko egoera izateari utzi dio, desgaitasuna duen pertsonaren eskubideak babesteko egokia denean. Zaintzaileak ordezkaritza-jarduketa bat egin behar duenean, **ad hoc baimen judiziala** lortzeko beharra aurreikusten da, inguruabarrak aztertu ostean.

Araudi xehatuagoa behar duen instituzioa **KURADORETZA** da, **izaera asistentzialekoa** delako batik bat; soilik salbuespen gisa eman ahalko zaizkio zaintzaileari ordezkapen-zereginak.

Desgaitasunaren esparruan, **tutoretza, guraso-ahal luzatua eta guraso-ahal birgaitua ezabatu dira**; izan ere, lege berriaren arabera irudi oso zurrunik eta desgaitasuna duten helduen autonomia sustatzeko sistemari gutxi egokituak dira.

Judizialki egokitutako laguntza-neurri guztiak **aldian behin berrikusiko** dira hiru urteko gehieneko epean, edo, salbuespen gisa, sei urtean behin, eta aldaketa behar duen pertsonaren egoera aldatzen den bakoitzean.

Laguntzak emateko prozeduren ondorio bakarra ebazpen judizial bat izan daiteke, desgaitasuna duen pertsonak laguntza zein ekintzatarako behar duen ezartzeko, baina inola ere ezingo du **ezgaitzea edo eskubideen kentzea agindu** (berdin dio eskubide horiek pertsonalak, ondareari lotutakoa edo politikoak izatea).

Horrez gain, aukera ematen da eskaeran desgaitasuna duen pertsonaren zaintzaile gisa agertzen denak **alegazioak** aurkezteko. Horri esker, eskuragarritasunari eta egokitasunari buruzko datu gehiago lortu ahal dira. Bestalde, prozeduraren sustatzailea ez den edo interes legitimoa duen edozein legitimatuk prozesuan bere izenean parte hartzeko aukera ahalbidetzen da, eta, horrela, berdintasun ezako egoerak saihesten dira desgaitasuna duten pertsonaren senideen artean.

Azkenik, adierazi behar da, era berean, **adingabeen edo desgaitasun bat duten pertsonen ondasunak besterentzeko edo kargatzeko ekintzen baimen edo onespen judizialaren espediente** gisa ezaguna dena aldatu egin zela. Halaber, abokatuaren edo zaintzailearen esku hartzea ez da derrigorrezkoa izango 6.000 euroko zenbatekotik gorako eragiketak dituzten kasu guztietan, baizik eta soilik beharrezkoa denean eragiketaren konplexutasuna dela eta edo interes kontrajarriak daudelako.

Informazioa zuen interesekoa izango delakoan, Euskadiko biztanleria gero eta zaharragoa dela aintzat hartuta, eta antzinako “ezgaitzearekin” lotutako kasu horietan lagungarria izango delakoan, EFEOko Elkargoaren Aholkularitza Juridikoko kideok agurtzen zaituztegu. Adeitasunez.

Aholkularitza Juridikoa

¹ 8/2021 Legeak, ekainaren 2koak, desgaitasuna duten pertsonen borondatearen eta nahiagotasunen errespetuan eta autonomiaren sustapenean oinarritutako sistema eragiten du.

Aholkularitza juridikoko zerbitzuaren helburua da aholkularitza juridikoa ematea elkargokideei eta Gobernu Batzordeari, zuzenean edo zeharka fisioterapiaren jardura profesionalari lotutako arlo guztietan.

Aholkularitzak zuzenbidearen arlo hauek barne hartzen ditu: zibila, penala, sanitarioa, zehatzailea, administratiboa, lanekoa, fiskala, finantzarioa, higiezinena, komunitarioa, sozietarioa eta merkataritzakoa. Hauek dira elkargokideen artean egon diren kontsulta-gai ohikoenak: fisioterapia-zentroak eskualdatzea eta martxan jartzea, irakaskuntza, hitzarmenak, LAAB, erantzukizun zibileko aseguruak, DBLO, PFEZ, lana atzerrian, Osakidetza, Ordainbideen Legea, tarifak, istripuen aurreko aseguruak, hitzarmen kolektiboa eta beste elkargo batera aldatzea.

Zerbitzua doakoa da elkargokideentzat, eta aholkularitza barne hartzen du soilik. Hau da, ez du dokumentuak prestatzea, edo aholkularia auzitegi, organismo, ikuskaritza eta abarretan bertaratzeko barne hartzen. Horrelakorik egitekotan, aholkulari juridikoak lan horiek fakturatuko lituzke, elkargokidearekin adostutako zenbatekoan.

Aholkularitza-zerbitzu hori erabiltzeko, aldeztu aurreko kontsulta bat hitzartu behar da elkargoko idazkaritzara deituta, fax bidez edo posta elektronikoz.

Hau da aholkularitza juridikoaren ordutegia:
Astelehena: 17:00-21:00
Asteartea: 15:30-19:30
Ostirala: 9:30-14:00

Letradua: Severino Setién Álvarez jn.
Tel.: 94 402 01 55
Helbide elektronikoa: setien@cofpv.org

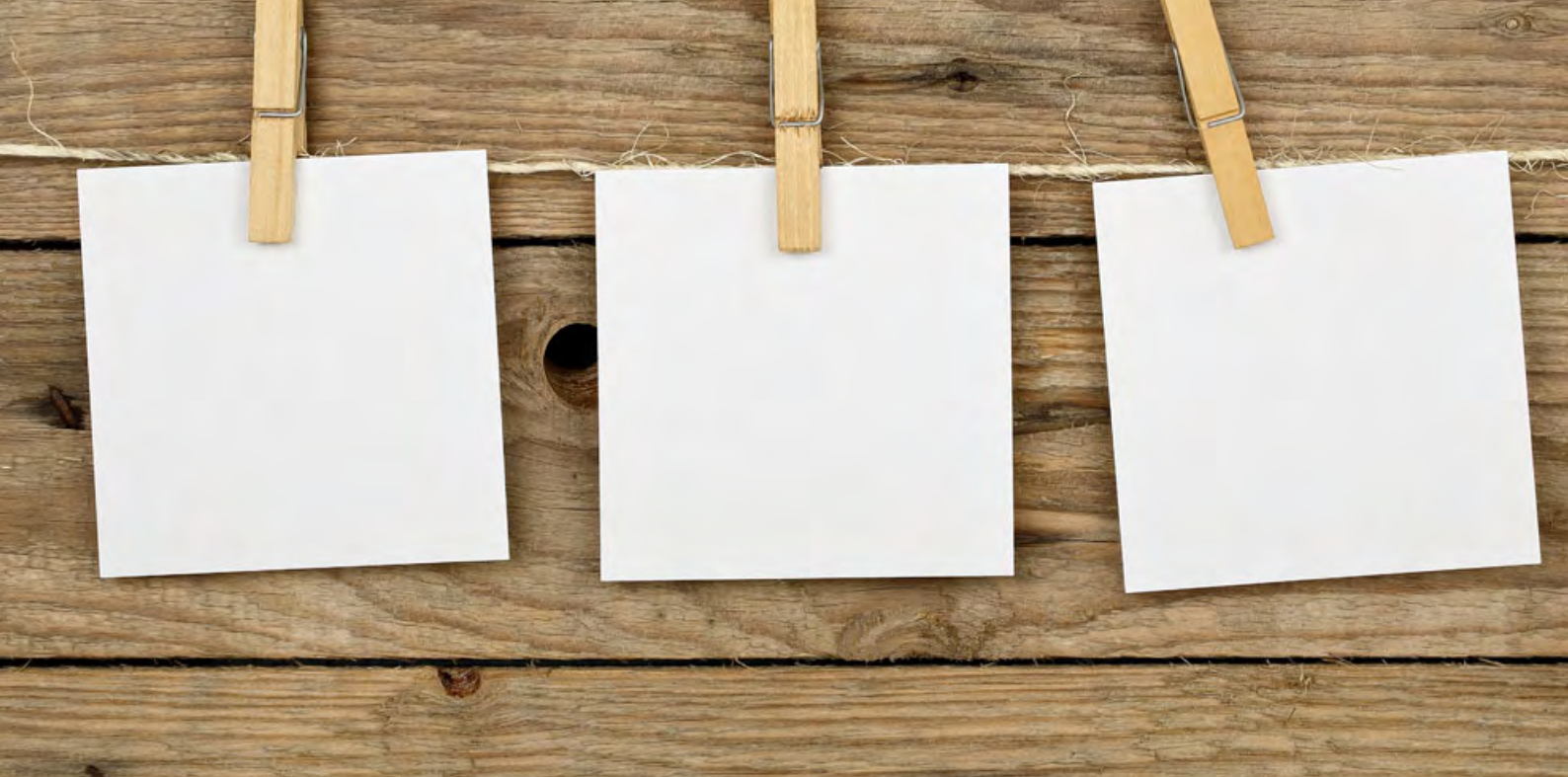
administrazioak jakinarazten du

Elkargokide hori:

Administraziotik hauxe gogorarazi nahi dizugu:

- EFEOko ordutegia 2023ko abenduaren 26tik 29ra arte (biak barne) ondorengo izango da:
  - 08:00etatik - 14:30etara
- EFEOa 2023ko abenduaren 6an, 8an eta 25ean eta 2024ko urtarrilaren 1ean, itxita egongo da.
- Elkargoko intraneten eskuragai daukazu elkargoaren ohiko kuota murrizteko eskaerak erretiro partziala hartzeagatik, jubilazio edota ezintasun iraunkorra egoeragatik, eta langabezian egoteagatik baita ere, **azken honen eskaera epea 2024ko urtarrilaren 1etik 31ra delarik.**
- Jakinarazi nahi dizugu, Eusko Jaurlaritzak ezarritako **Pazienteen Segurtasun** estrategiak direla eta, zentro bakoitzean zuzendaritzak gutxieneko **Segurtasun Plan bat** egin behar duela, aztertzeko zein segurtasun-prozedura eta -pauso eman behar diren zentroan pazienteen osasunerako arriskuak murrizteko. Informazio gehiago izatekotan eta galderetarako posta elektroniko honetara idatzi dezakezu: seguridadpaciente@cofpv.org edota Elkargoko egoitzara deitu dezakezu telefono honetara: 944020155.
- Gogoratu Elkargoak **lan poltsa bat** mantentzen duela, interesa duen elkargokide orok eman dezake izena, eta Fisioterapeuta lanpostu bat betetzeko beharra duenei ematen zaie.
- Fisioterapia zentroa daukazuen elkargokideoi gogorazten dizuegu, zentroa EFEOak onartua daukala ziurtatzen duen **Plaka** eska dezakezula; halaber, **baimena** ere deskarga dezakezue gure Webgunean, honela, zure zentroko datuak zabaldu ahal izateko. Fitxa hau beteta, **sinatuta eta zigilatuta** igorri behar diguzu, **posta arruntaz, (dagokion Osasun Sailaren Lurralde Ordezkaritzak emandako baimenaren fotokopiarekin batera).**

EFEOko Administrazioa

iragarki-taula

Vendo o Alquiler local por Jubilación en Getxo (Vizcaya). El Centro de Salud Integral de medicina complementaria está operativo desde hace 40 años, enfrente de un gran polideportivo, y tiene 120 metros cuadrados distribuidos en:
1 Recepción
1 Sala de Espera
1 Consulta
3 Salas de tratamiento
1 Sala de Hidroterapia
1 Sala con Solárium
1 Salón de 40 metros cuadrados para trabajo de grupos, cursos o conferencias
Telf. 652.718.519 / Info@lamedicinanatural.es

Se venden dos camillas multifuncionales de la marca solaría en muy buen estado. Son dos camillas eléctricas de 9 secciones una de color morado y la otra de color negro. El precio de cada una de ellas es de 700€.
Interesad@s contactar en el 606245810

SE VENDE (350.000€) / SE ALQUILA (2.000€) Centro de Rehabilitación / Fisioterapia 190m2 útiles en edificio sanitario, con accesibilidad total e instalación para funcionamiento como centro de Rehabilitación. Se incluye en el precio (US.MO, Tracción ...) Ubicado en Deusto-Bilbao (Calle Rafaela Ibarra) Fotos: <https://bit.ly/3s3K331>
Teléfono de contacto: 615742213

Se alquila consulta de fisioterapia en el centro de San Sebastián totalmente equipada los lunes y los jueves todo el día. Precio: 350€ gastos incluidos
Interesados llamar al 652751810.

SE TRASPASA CONSULTA EN OLITE Se traspasa consulta de fisioterapia en OLITE, con todo el mobiliario listo para entrar a trabajar desde el primer día. Cartera de clientes amplia y facturación mensual demostrable. Negocio en pleno funcionamiento desde 2019. La consulta cuenta con un baño, una sala de espera y una sala principal de trabajo. El traspaso es por motivos personales no compatibles con el negocio.
[Los interesados podéis contactar a través del email garazi.fisio@gmail.com](mailto:Los%20interesados%20pod%C3%A9is%20contactar%20a%20trav%C3%A9s%20del%20email%20garazi.fisio@gmail.com) o por el teléfono 676968871.

Clínica de Fisioterapia situada en Santurtzi, oferta a Fisioterapeutas autónomos salas de tratamiento, con todos los servicios, administración, control de agendas, atención a pacientes. ..
[Para más detalles escribir a vclvshop23@gmail.com](mailto:Para%20m%C3%A1s%20detalles%20escribir%20a%20vclvshop23@gmail.com)

ALQUILER DE CONSULTA EN DONOSTIA Se alquila en su totalidad, clínica de fisioterapia perfectamente habilitada para el efecto. Consta de dos box-es (uno habilitado para empezar a trabajar). Precio de alquiler económico. Está ubicada en Donostia, en la plaza Portutxo (Amara Berri). Para acceder a ver fotos: <https://photos.google.com/share/AF1QipN9P9y0PC4RE81y3ApKQ8uQZ8sZm-5IACfsCqobrc2KRy4ISJLrEAHijcpmLSkV2A?key=RHpCaXZiU3kzNzhTU0RMaIVTekRVtNltc3YwMXln>
Interesad@s ponerse en contacto a través de correo electrónico (anedazafisio@gmail.com) o por WhatsApp (660414211).

Se ofrece sala de tratamiento en consulta de fisioterapia en Donostia para colaboración. La consulta dispone también de un espacio para ejercicio terapéutico, sala de estar y aseo. Local a pie de calle en el barrio de Gros.
Interesad@s contactad a través del email info@ukimaina.com o por WhatsApp al 623026873

lan eskaintzak

araba

Kargua / Lanpostua: Fisioterapeuta
Lantokia: ASOCIACION PARKINSON ARABA
Saila: Fisioterapia
Kontratu mota: Horas
Ordutegia: 11:00 a 13:00
Esperientzia: No imprescindible
Oporretako erregimena: Régimen General
Baldintza osagarriak: Además de todos los martes de 11:00 a 13.00 algunos trabajos en domicilios en función de la demanda.
Harremanetarako datuak: 945 221174
asopara.araba@gmail.com

Kargua / Lanpostua: Fisioterapeuta
Lantokia: Ergoactiv Escuela Espalda
Saila: Fisioterapia
Kontratu mota: Sustitución con opción a indefinido
Ordutegia: Jornada completa
Esperientzia: 1 año
Oporretako erregimena: 31 días naturales
Baldintza osagarriak: Se valorará conocimientos en radiofrecuencia y tDCS así como ejercicio terapéutico y neuropedagogía del dolor.
Beste gogoeta batzuk: Buen ambiente de trabajo. Un viernes libre de cada tres. Puentes
Harremanetarako datuak: eneko.ergoactiv@gmail.com

gipuzkoa

Kargua / Lanpostua: Fisioterapeuta
Lantokia: Astigarraga
Saila: Fisioterapia
Kontratu mota: Autonomo
Ordutegia: Mañana o tarde
Esperientzia: Se valorará experiencia pero no es obligatoria
Oporretako erregimena: Autonomo
Baldintza osagarriak: Se busca fisioterapeuta autónomo para trabajar en centro de fisioterapia en Astigarraga. Sería para empezar a principios de enero 2024, hacia el 8 (por concretar). El horario sería a concretar con el trabajador, pudiendo ser de mañana o de tardes, incluso de jornada partida.
Póngase en contacto con nosotros para preguntar cualquier cosa o hablar sobre las condiciones.
Harremanetarako datuak: ereinfisioterapia@gmail.com

Kargua / Lanpostua: Fisioterapeuta
Lantokia: Polideportivo de Galtzaraborda (Errenteria)
Saila: Fisioterapia con cartera de clientes disponible
Kontratu mota: Autónomo
Ordutegia: Flexible por determinar
Esperientzia: Se tendrá en cuenta
Oporretako erregimena: Autónomo
Beste gogoeta batzuk: Alquiler de sala en el Polideportivo de Galtzaraborda (Errenteria) con cartera de clientes
Harremanetarako datuak: jpikabea@beone.es

Kargua / Lanpostua: Fisioterapeuta
Lantokia: Arrasate
Saila: Fisioterapia
Kontratu mota: Temporal
Ordutegia: De tarde
Esperientzia: No necesaria
Oporretako erregimena: General
Harremanetarako datuak: Contactar por teléfono al número 943503899

bizkaia

Kargua / Lanpostua: Fisioterapeuta
Lantokia: Santurce
Saila: Fisioterapia
Kontratu mota: indefinido
Ordutegia: 15:00-21:00
Esperientzia: ninguna
Oporretako erregimena: 30 naturales
Baldintza osagarriak: Buscamos fisioterapeuta para trabajar de lunes a viernes de 15:00- 21:00 para centro multidisciplinar. Se trabaja fundamentalmente con terapia manual. Sesiones de 1 hora.
Harremanetarako datuak: Cualquier interesado mandar cv a fisioterapia_azcona@hotmail.com

Kargua / Lanpostua: Fisioterapeuta
Lantokia: BASAURI
Saila: fisioateapia
Kontratu mota: Laboral Indefinido
Ordutegia: jornada de tarde
Esperientzia: se valorara
Oporretako erregimena: 30 dias naturales
Lan Hitzarmena: Estatuto de lo Trabajadores
Baldintza osagarriak: SE VALORARA CONOCIMIENTOS EN TERAPIA MANUAL
Harremanetarako datuak: basauri@clinicacolumbia.com

Kargua / Lanpostua: FISIOTERAPEUTA
Lantokia: LLODIO
Departamento: FISIOTERAPIA
Kontratu mota: INDEFINIDO
Ordutegia: TARDES DE LUNES A VIERNES
Esperientzia: NO ES REQUISITO INDISPENSABLE
Oporretako erregimena: 22 DIAS LABORABLES
Harremanetarako datuak: CMA@CMAIALA.COM o TELF. 945890021

Kargua / Lanpostua: Fisioterapia en centro de atención temprana
Lantokia: Durango
Saila: atención temprana
Kontratu mota: Régimen de autónomos
Ordutegia: Flexible
Esperientzia: Formación en atención temprana
Oporretako erregimena: A demanda
Baldintza osagarriak: Máster en Atención Temprana
Beste gogoeta batzuk: Incorporación inmediata.
Harremanetarako datuak: Iraia 688655656

Kargua / Lanpostua: Fisioterapeuta en centro sociosanitario
Lantokia: Residencia Begoñako ama
Saila: Fisioterapia
Kontratu mota: Indefinido
Ordutegia: de 10,15 a 13,15
Esperientzia: no es necesaria
Oporretako erregimena: segun convenio
Lan Hitzarmena: Convenio Residencias Privadas de Bizkaia (a la espera de la actualización en BOB)
Baldintza osagarriak: Habilidades sociales y gusto por el trato con Personas Mayores en situación de dependencia.
Beste gogoeta batzuk: Dinamismo y capacidad de trabajo en equipo
Harremanetarako datuak: Begoama@hotmail.es

Kargua / Lanpostua: Fisioterapeuta
Lantokia: Bilbao
Saila: Fisioterapia
Kontratu mota: Contrato temporal con posibilidad de Indefinido
Ordutegia: En función de necesidades
Esperientzia: Mínima de 2 años
Oporretako erregimena: 22 días laborables por año trabajado
Lan Hitzarmena: Estatuto General de los Trabajadores
Baldintza osagarriak: Centro de Fisioterapia en Bilbao busca Fisioterapeuta para incorporar en plantilla. Experiencia mínima demostrable de dos años. Se valorará conocimientos en Diatermia, Punción Seca u otra formación. También se valorará conocimiento de Euskera y carné de conducir.
Harremanetarako datuak: Las personas interesadas pueden enviar su CV a: info@consultamaza.es

Kargua / Lanpostua: Fisioterapeuta en piscina
Lantokia: Polideportivo Pando Aisia (Portugalete)
Saila: rehabilitación
Kontratu mota: a convenir
Ordutegia: de 14 a 17h 1día/semana
Esperientzia: se valorará
Oporretako erregimena: segun convenio
Lan Hitzarmena: convenio colectivo general de centros y servicios de atención a personas con discapacidad
Baldintza osagarriak: Se valorará tener titulo de socorrismo
Harremanetarako datuak: bidaideakcentros@gmail.com

Kargua / Lanpostua: fisioterapeuta con atención temprana acreditada
Lantokia: C/ bilintx 2 bajo Bilbao, Centro privado
Saila: Fisioterapia
Kontratu mota: Autónomo indefinido
Ordutegia: Según demanda de lunes a viernes
Esperientzia: no requerida
Oporretako erregimena: 30 días naturales y festivos
Baldintza osagarriak: Atención temprana acreditada/a
Harremanetarako datuak: leirerotaech@gmail.com

Kargua / Lanpostua: Fisioterapeuta
Lantokia: Leioa
Saila: Fisioterapia y ejercicio terapéutico
Kontratu mota: A definir entre las diferentes partes
Ordutegia: Tardes
Esperientzia: No necesaria - compromiso a formación interna
Oporretako erregimena: Regulado por estatuto
Lan Hitzarmena: Estatuto de los trabajadores
Baldintza osagarriak: Se precisa fisioterapeuta para trabajar en equipo de fisios y cafyd. Se valorarán conocimientos en terapia manual y ejercicio terapéutico.
Harremanetarako datuak: POSTURE 654489413
posturemugiment@gmail.com

2023ko uztaila - iraila

Kargua / Lanpostua: Fisioterapeuta
Lantokia: Bilbao
Saila: Fisioterapia
Kontratu mota: por cuenta ajena
Ordutegia: Jornada completa de lunes a viernes
Esperientzia: Mínimo 1 año
Oporretako erregimena: Agosto
Lan Hitzarmena: Centros y Servicios de Atención a Personas con discapacidad
Baldintza osagarriak: Capacidad de iniciativa, autogestión & interés por aprender.
Capacidad para integrarse en un equipo de trabajo.
Beste gogoeta batzuk: Nivel alto de inglés.
Harremanetarako datuak: hola@pitxuflitos.com

Kargua / Lanpostua: Fisioterapeuta
Lantokia: Santurce
Saila: Fisioterapia
Kontratu mota: Según candidato
Ordutegia: Continuo de lunes a viernes. Viernes por la tarde libre.
Esperientzia: Mínima de 1 año
Oporretako erregimena: 30 días naturales
Baldintza osagarriak: Red de clínicas de Fisioterapia, Nutrición y Psicología necesita fisioterapeuta para nueva apertura en la zona de Santurtzi. Mínimo un año de experiencia.
Se valorará formación complementaria así como formación en Pilates.
Jornada continua de lunes a viernes (viernes tarde libre).
1.600 netos con posibilidad de 1.800 según objetivos.
Harremanetarako datuak: Marta. 613543823.
empleo@fisionervion.com

Kargua / Lanpostua: Fisioterapeuta
Lantokia: consulta de fisioterapia
Saila: Fisioterapia
Kontratu mota: Contrato de media jornada ampliable
Ordutegia: Media jornada por las tardes ampliable
Esperientzia: No obligatoria
Oporretako erregimena: 1 mes
Baldintza osagarriak: Se valora conocimientos en pilates, suelo pélvico, diatermia, punción seca...
Beste gogoeta batzuk: Contrato de 4 horas prorrogable cada 6 meses. Nomina de 1000 euros netos (ampliable si aumenta la demanda). Trabajo con pacientes particulares.
Harremanetarako datuak: sendabideosteopatia@gmail.com o 690211371

Kargua / Lanpostua: Fisioterapeuta
Lantokia: BILBAO
Saila: Fisioterapia
Kontratu mota: Eventual
Ordutegia: Mañanas
Esperientzia: 1 año
Oporretako erregimena: Si
Lan Hitzarmena: Residencias de Bizkaia
Baldintza osagarriak: Colegiado/a
Diplomado/a universitario en Fisioterapia, Grado en Fisioterapia Informática básica
Educacion en el trato, trabajo en equipom empatía, buena comunicacion
Beste gogoeta batzuk: Realizar los tto y técnicas rehabilitadoras que se prescriban y hacer las valoraciones de estos.
Colaborar con las valoraciones iniciales de los nuevos residentes
Colaborar con el médico y el responsables socio-sanitario del centro
Trabajar con el equipo disciplinar del centro
Harremanetarako datuak: coord.bilbao@angelicas.es
telef 639 587 949

elkargokide berriak

Euskadiko Fisioterapeuten
Elkargo Ofizialak
ongietorria eman nahi die
elkargokide berriei
Ongi etorri!

araba

- 4320 Estibaliz Armentia Carbajo
- 4344 Maider Bas Navarro
- 2299 Iratxe Ordóñez Bañares
- 3859 Alejandro Martín García

bizkaia

- 2852 María Barrios Martín
- 4316 Jair Alberto Martinez Gonzalez
- 4317 Jorge Sánchez García
- 3154 Amaia Aldecoa Navascuez
- 4319 Aitor Uria Allende
- 4324 Ander Monge Mintegua
- 4325 Patxi Ferreira Murillo
- 4327 Rodrigo Julio Ramírez
- 4330 Paula Navarro Palomares
- 4331 Nagore Bengoetxea Butron
- 4332 Mercedes Marabé Hernández
- 4333 Ainhoa Díez Rodríguez
- 4336 Ane Vidaurrezaga Gallego
- 4337 Maddalen Cassinelli Anakabe
- 4339 Maider Fernandez Calderón
- 4340 Mikel Vázquez Díez
- 4341 Irene Fernández Bermúdez
- 4349 Jaime González Rodríguez
- 1057 Almudena García Fernández
- 4350 José Antonio López de Silanes Carmona
- 4352 Rodrigo Luna García

gipuzkoa

- 4318 Maria Arteche Urruzola
- 4321 Intza Osa Ansa
- 4322 Mikel Navarlas Lamsfus
- 4323 Aitzpea Gonzalez Marfull
- 4326 Loreto Anabitarte Marcos
- 4334 Amaia Lizaso Ceciaga
- 4338 Nerea Fernandez Legaz
- 4342 Idoia Garitano Askasibar
- 4343 Nora Pérez Juez
- 4345 Aritz Arrizabalaga Ortiz
- 4347 Kepa Orbegoza Aldalur
- 4351 Juncal Indurain Garcia
- 4353 Maider Labayen Fernández
- 4354 Leire Itoitz Gerra

otros beste batzuk

- 4335 Javier Martinez Moro
- 4346 Jose Cristino Conde Parrado
- 4348 Mikel Ergüin García De Viciña
- 4329 Aurelien Parou
- 4328 Nora Goñi Belza

Oharra: 2023ko irailaren
15ean eta azaroaren 28an
bitartean 44 kide berri
elkartu dira elkargora.
Horrenbestez, Elkargoak 3.447
kide ditu gaur egun.

Si buscas seguridad,
búscala con garantía.
Revalorización garantizada.

PPA. Plan de Previsión Asegurado
Revalorización del 16% neto en 5 años
Fecha inicio: 12/2/2024
Fecha final: 11/2/2029

Se acabó tener que elegir entre seguridad y revalorización.

- Con nuestro PPA obtendrás una revalorización del 16% en 5 años. (TAE 3%)
- Una revalorización garantizada con la fiscalidad de los planes de pensiones.
- Facilidad y rapidez de contratación.

Características del producto

- Revalorización: 16% GARANTIZADA a 5 años.
- Vencimiento: 5 años
- Fecha inicio: 11/2/2024
- Aportación mínima: 10 000 €.

Ejemplo

Para una aportación de 10 000 €.
Al finalizar los 5 años se dispondrá de
11 600 €.

1/6
Este número es indicativo del riesgo
del producto, siendo 1/6 indicativo de
menor riesgo y 6/6 de mayor riesgo.

El cobro de la prestación sólo es posible en caso de acaecimiento
de alguna de las contingencias o supuestos excepcionales
de liquidez regulados en la normativa de planes y fondos de
pensiones.

Hasta agotamiento de la emisión.

segurmec@cmb.eus
944 354 600

BILBAO
Cardenal Gordoki, 1
48008 Bilbao
T. 94 479 22 00

SAN SEBASTIÁN
Easo, 7 · 1º D
20006 San Sebastián
T. 943 430 798

www.surne.es

HAUR FISIOTERAPIA
ZORAGARRIA
da

